

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasluženi Evropi.

primorski

dnevnik

OSREDNJA KNJIZNA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJ
66001 KOPER

7096 AA

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 54 (12.086)

Trst, petek, 15. marca 1985

Pogovori enotne delegacije na predsedstvu SZDLJ v Beogradu

Solidarnost in podpora Jugoslavije boju Slovencev v Italiji za zaščito

Srečanje tudi s predsednikom SZDL Srbije in s kolektivom dnevnika »Borba«

IVAN FISCHER

BEGRAD — Po tiskovni konferen-
ci v Rimu, na kateri je enotna dele-
gacija Slovencev v Italiji orisala tre-
nutno stanje prizadevanj za doseg
globalnega zaščitnega zakona, so se
predstavniki Slovencev v Italiji to-
krat pogovarjali v Beogradu s pred-
sednikom zvezne konference SZDL
Jugoslavije Marjanom Rožičem; po-
govorom je prisostvoval tudi član
predsedstva zvezne konference A-
leksandar Grličkov, še prej pa je
sprejel enotno delegacijo, v kateri
so tokrat bili Boris Iskra za KPI, Jo-
že Čej za PSI, Antek Terčon za SSK,
Dušan Udovič za SKGZ in Viljem Čer-
no za beneške organizacije, predse-
dnik republiške konference SZDL Sr-
bije Žika Radojlovič.

Pogovori so potekali v znamenju
največje prisrčnosti. Tako Rožič kot
Grličkov in Radojlovič so potrdili
predstavnikom Slovencev v Italiji, da
Jugoslavija v celoti podpira zahteve
slovenske narodnostne skupnosti v I-
taliji. Tu ne gre za vprašanje, ki bi
zadevalo samo Slovenijo, temveč vso

jugoslovansko javnost, vse republike
in pokrajine. Marjan Rožič se je še
zlasti zahvalil za informacijo o po-
stopku za izdelavo in odobritev za-
konskega osnutka za globalno zaščito
Slovencev v Italiji ter bo konec me-
seca odpotoval na uradni obisk v Rim,
kjer se bo sestal s predstavniki vseh
strank, s katerimi Socialistična zveza
sodeluje. Pozitivno je ocenil obisk
predsednika italijanske vlade Craxija
v Beogradu ter menil, da je njegov
obisk in pa govor s predsednico ju-
goslovanske vlade Milko Planinc po-
spešil postopek za odobritev zaščitne-

ga zakona — opozoril pa je na dej-
stvo, da skrb za čimprejšnjo odobri-
tev takega zakona ne bi smela biti
v škodo vsebine in kvalitete.

Od nekaterih zahtev Slovencev v
Italiji po njegovem mnenju ne more-
jo odstopiti. Gre prav za ista ključ-
na vprašanja, ki so jih člani enotne
delegacije v svojih posegih poudarili:
manjšina nikakor ne sme in ne more
pristati na delitev Slovencev v ne-
kakšne kategorije, glede pač na te-
ritorialno pripadnost. Slovenci v vi-
demske pokrajini morajo imeti enake
pravice kot Slovenci v Trstu in v Go-

tici: v tem smislu ni mogoče pristati
na nikakršno kategorizacijo. Drugo
ključno vprašanje, na katero Sloven-
ci ne morejo pristati, je morebitno
preštevaje. Ni mogoče misliti, da
bi zaščite bili deležni le tam, kjer do-
segajo neki odstotek. To je v naspro-
tju z vsakršno logiko, so v pogovoru
poudarili člani enotne delegacije, saj
je manjšinam potrebna zaščita prav
tam, kjer je najšibkejša.

Predsednik zvezne konference SZDL
Marjan Rožič je še dejal, da mora-
jo dobri odnosi med Italijo in Ju-
goslavijo prispevati k ureditvi odprtih
vprašanj slovenske manjšine v Italiji.
Jugoslovanska javnost pa bo ocenje-
vala zaščitni zakon po tem, kako bo
nanj reagirala manjšina. Pri tem mo-
ra biti zakon tak, da bo v prvi vrsti z
njim zadovoljna manjšina. S tem
v zvezi je ponovil, da boj slovenske
manjšine za zaščitni zakon ne podpi-
ra samo matična Slovenija, temveč
vsa jugoslovanska javnost na vseh
ravneh. O tem zgovorno pričajo obi-
ski raznih delegacij iz vseh republik
v Furlaniji - Julijski krajini, kjer pa

Richetti klonil pritiskom LpT

TRST — Slovincem v Italiji ne pripada nič več od tega, kar že
imajo. Tako bi lahko v enem samem stavku strnili stališče tržaškega
župana na torkovi seji občinskega sveta ob zaključku proračunske raz-
prave, med katero je bilo manjšinsko vprašanje spet v središču pozor-
nosti. Demokristjanski župan je tako praktično osvojil stališče Liste za
Trst o Slovincih, kar pomeni, da je »poroka« med KD in LpT sedaj
politično pravnomočna.

NA 4. STRANI

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V poslanski komisiji za ustavna vprašanja

Nadaljuje se razprava o jezikovnih skupnostih

BOJAN BREZIGAR

RIM — V komisiji za ustavna vpra-
šanja v poslanski zbornici se je v sre-
do nadaljevala razprava o osnutku
zakona za zaščito jezikovnih skupno-
sti, ki ga je na osnovi številnih be-
sedil pripravil poročevalec, sociali-
stični poslanec Loris Fortuna. Komis-
tija je že na prejšnji seji odobrila,
kljub nasprotovanju vlade, prvi člen,
ki vsebuje seznam zaščitnih jezikov
in kultur, v katerem so albanski, ka-
talonski, nemški, grški, slovanski, la-
dinski franko - provansalski in okci-
tanski jezik ter jezik Romov, ločeno
pa še furlanščina in sardinščina. Med
Slovane so tu mišljeni Hrvati v Mo-
lizeju. Nemci so tisti pripadniki nem-
ške manjšine, ki so izven bocienske
pokrajine, Frankoprovansalcji pa
so tisti pripadniki manjšine, ki so iz-
ven Doline Aosta, kajti za tri narod-
ne manjšine ob mejah so predvidena

drugačna določila, ki ne sodijo v za-
kon o jezikovnih skupnostih.

V sredo pa se je razvila razprava
o drugim in tretjem členu. Prvotno
besedilo, ki ga je predlagal Fortuna
za drugi člen, je pooblašalo dežele,
da z deželnim zakonom določijo o-
zemlje, na katerem se izvajajo zaščit-
na določila in da je treba te zakone
sprejeti na osnovi utemeljenega skle-
pa občinskih svetov, kjer manjšine
živijo; ta sklep so občinski sveti dol-
žni sprejeti, če to zahteva 20 odstot-
kov prebivalstva. S tem predlogom
demokristjani niso bili zadovoljni, ker
so zahtevali splošnejše določilo, ki bi
bilo obenem tudi manj obvezujoče.
Besedilo, ki so ga sprejeli torej pred-
videva, da predsednik deželnega od-
bora po sklepu odbora s svojim odlo-
kom določi, na katerem ozemlju bo
veljala zaščita, postopek pa morajo
določiti dežele same. Vsekakor mora
postopek predvideti neposredno za-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Prvi stiki novega sekretarja s svetom

Koristna srečanja Gorbačova z raznimi tujimi državniki

DANILO SLIVNIK

MOSKVA — Novi sovjetski partijski voditelj Mihail
Gorbačov je včeraj nadaljeval bilateralne pogovore s
tujimi državniki, ki so se udeležili pogreba Konstantina
Černenka. Najprej se je zjutraj srečal z avstrijskim
predsednikom Rudolfom Kirchschlaegerjem in zahodno-
nemškimi kanclerjem Helmutom Kohlom, popoldne pa je
poleg Felipa Gonzaleza in Mauna Koivista sprejel vrsto
azijskih voditeljev, med drugim tudi kitajskega odpo-
slanca Li Penga, ki je pri pogovorih izrazil upanje,
da se bodo odnosi med državama še naprej razvijali.

Toda največja pozornost je tukaj kljub temu veljala
predsnočnemu srečanju z ameriškim podpredsednikom
Georgeom Bushom, ki je novemu generalnemu sekretarju

V okviru boja za obnovev delovnih pogodb je
bila včeraj spet stavka osebja tiskovnih agencij,
zaradi česar uredništvo ni prejelo nobenih teleprin-
terskih sporočil o zunanjih, notranji in športni kro-
niki. Za morebitno nepopolno poročanje se zato na-
ročnikom in bralcem opravičujemo in računamo
na njihovo razumevanje.

KPSZ prinesel osebno poslanico Ronalda Reagana, v
kateri je bila izražena želja, da se bosta državnika
kmalu sestala. Po pogovorih, ki so trajali uro in pol,
sicer nihče ni hotel povedati, kaj je Gorbačov odgovoril,
vendar pa je iz izjav, ki sta jih dala Bush in sovjetska
agencija TASS, bilo moč sklepati, da so bili pogovori
koristni in pozitivni.

Bush je dejal, da je novi sovjetski partijski voditelj,
kateremu je na vseh pogovorih pomagal dolgoletni zu-
nanji minister Andrej Gromiko, naredil na njega zelo
močan vtis. Gorbačov naj bi deloval samozavestno in
gotovo, sami pogovori pa naj bi bili »koristni, konstruk-
tivni in nepolemični«.

Precej podobno je svoje srečanje z Gorbačovom opi-
sala tudi britanska premierka Margaret Thatcher, ki
je dejala, da imata Washington in Moskva precej skup-
nega v svojih razorožitvenih prizadevanjih. Toda sov-
jetski strani je baje hkrati tudi odločno povedala, da
so sovjetske zahteve po zamrzitvi jedrskega orožja
nesprejemljive in da ni moč prepovedati niti militari-
zacije vesolja, dokler se ne uravnoteži vojaška moč v
Evropi. Kajti tudi Sovjeti naj bi preizkušali različne
vrste vesoljskega orožja.

Tudi z zahodnonemškim kanclerjem Helmutom Ko-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Tržaški lovci na duhove in... laži

ACE MERMOLJA

V Trstu vrtijo te dni znani ameriški film »Ghost-
busters« (Lovci na duhove). Vsebinsko filma je v tem,
da skupinica pogumnih in iznajdljivih možakarjev lovi
z neverjetnimi stroji duhove, ki so napadli New York.
Gledanje filma te nehoti spomni na članek, ki ga je
v nedeljskem italijanskem dnevniku objavil predsednik
odbora za obrambo italijanstva Trsta Roberto Senes.
Kar vidiš možakarja, kako v astronautski uniformi
lovi Slovence, ki ogrožajo Trst in se želijo vriniti na
najodgovornejša mesta. Vidiš jih, kako skušajo izpod-
jedati službe italijanskim občanom, skratka, kako iz-
podjedajo korenine italijanstva. Senes seveda vse to
brani z neverjetnimi argumentacijami.

V to atmosfero duhov in strahov polzi tudi ome-
njeni dnevnik Piccolo. Glede Slovencev je zapustil Ce-
schiovo pot in nas sedaj spreminja v zle prikazni in
to v dokaj fantastičnem scenariju.

Ob tiskovni konferenci »Skupine 85«, ki združuje
znana italijanska in slovenska imena v prizadevanjih
za stvarno sožitje, se je res dogodil čuden prizorček.
Prav ob zaključku konference je Luciano Ferluga iz
nerazumljivih razlogov podal Spadaru nekaj neprija-
teljskih limon. Piccolo je videl v tem lučanju bistvo
tiskovne konference, v naslovu članka pa zapisal »Da
se vsa manjšina ne strinja z zamisljivo o aktivni inte-
graciji«. Zdi se, kot da je del manjšine naročil Fer-
luga (ki ni Slovenec), naj z limonami dokaže nezaup-
nico delu »Skupine 85«. Ponovno se nam zdi najpri-
mernejša beseda da takšno poročanje »Ghostbusters«.

Tretja taka cvetka zadnjih dni sta naslov in čla-
nek v tržaškem dnevniku o volitvah na univerzi. Kljub
tabeli s podatki, ki je nesporna, člankar trdi, da so
na univerzi zmagale katoliške liste. Zmagine pa so s
približno 36 odst. glasov proti približno 50 odst. gla-
sov, ki so jih prejele levičarske liste. Čudna zmaga,
možna le v očeh lovcev na duhove in — laži.

KOŠARKA: pokal prvakov

Zagrebčani v superfinalu

MOSKVA — Zagrebška Cibona je v
začetnem kolu finalne skupine košar-
karskega pokala prvakov premagala
v Moskvu moštvo CSKA z 71:66 in se
je uvrstila v superfinale tega pokala,
ki bo 3. aprila v Atenah, Cibona pa
bo igrala proti madridskemu Realu,
ki je včeraj premagal Bancoromo,
medtem ko je Malabi izgubil v Bolo-
gni.

NA 10. STRANI

Jadranova zmaga povsem regularna

Italijanska košarkarska zveza ni
 uvedla nikakršnega ukrepa proti Ja-
dranu glede sobotne tekme proti Ste-
fanelu iz Trevisa in registrirala izid
z 82:79 v korist naših košarkarjev.

NA 11. STRANI

Afera Greco: dr. Petrosino novi načelnik Digosa v Trstu

NA 5. STRANI

Podroben spored šestnajste revije »Primorska poje«

NA 9. STRANI

● Solidarnost

NADALJEVANJE S 1. STRANI

niso obiskale samo Trsta in Gorice temveč tudi Beneško Slovenijo, katere prebivalci so prav tako Slovenci, pa čeprav je njihova usoda v teku zgodovine bila nekoliko različna.

Podpora Jugoslavije in jugoslovanske javnosti boju slovenske manjšine za njene pravice pa nikakor ne pomeni klicanje k nepokorščini do italijanske države. Slovenci v Italiji morajo biti kot so, lojalni državljani republike Italije, ki pa zahtevajo priznanje svojih narodnostnih značilnosti. Marjan Rožič je tudi podčrtal izreden pomen, ki ga ima enoten nastop Slovencev v boju za svoje pravice. Enotni nastopi so izrednega političnega značaja in enotnost je velik korak k temu, da se doseže vse tisto, kar je mogoče. Opozoril je tudi na nevarno delovanje tistih, ki to enotnost skušajo razbiti ali okrniti. Njihovo delovanje je mlin na vodo tistih sil, ki si prizadevajo, da bi napore Slovencev izjalovile.

V svojem posegu je tudi član predsedstva zvezne konference SZDL Grličkov poudaril, da mora oceno o zaščitnem zakonu dati manjšina sama, in po tem bo zakon ocenjevala tudi jugoslovanska javnost, vendar je opozoril, da mora kakršenkoli zakon pustiti še nekaj prostora na politični ravni za nadaljnji razvoj. Tudi on je bil mnenja, da zakon ne sme deliti Slovencev na razne kategorije in da ne more biti govor o preštevjanju.

Enotna delegacija Slovencev se je sestala tudi s kolektivom uglednega dnevnika Borba, njen direktor Božo Kovač pa je dejal, da je jugoslovanska javnost morda premalo informirana o boju zamejskih Slovencev za njihove pravice in za doseganje zaščitnega zakona. Zato je predlagal, da bi se jugoslovanski novinarji večkrat podali v zamejstvo, v Trst, Gorico in Beneško Slovenijo, da bi se поблиže seznanili s problemi Slovencev v zamejstvu.

IVAN FISCHER

● Gorbačov

NADALJEVANJE S 1. STRANI

hlom je Gorbačov govoril o problemih evropske varnosti in razorožitve med supersilama, ter pri tem poudaril, da je Sovjetska zveza zainteresirana, da bi ženska pogajanja čim bolj uspešno stekla in da bi se državi dogovorili za čim večje zmanjšanje jedrskega orožja. Francoski predsednik Francois Mitterrand, ki se je z novim sovjetskim voditeljem pogovarjal 45 minut, pa je dejal, da tudi Francija pričakuje od ženevskih pogajanj napredek.

Veliko pozornost tukajšnjih opazovalcev je pritegnilo tudi srečanje med Mihailom Gorbačovom in kitajskim podpredsednikom vlade Li Pengom, saj je lani pekingškega odposlanca na pogrebu Jurija Andropova sprejel le Gajdar Alijev, član politbiroja CK KPSZ. Sprejem pri Gorbačovu si tukaj razlagajo kot posebno sovjetsko željo, da bi se odnosi med državama kljub velikim in načelnim razlikam v pogledih popravili. Po mnenju sovjetskega voditelja naj bi bile vse možnosti za izboljšanje medsebojnih odnosov, podobno mnenje pa je baje izrazil tudi Li Peng.

DANILO SLIVNIK

V poročilu poslanski zbornici o zunanji politiki Italije

Craxi o naporih za popuščanje napetosti o dolarju in obiskih v ZDA in Beogradu

RIM — Predsednik vlade Bettino Craxi je poudaril, da je bil namenjen njegovemu nedavnemu obisku v ZDA in pa obisku sovjetskega zunanjega ministra Gromika v Italiji. Tu je Craxi poudaril, da je bil namenjen njegovemu nedavnemu obisku v ZDA in pa obisku sovjetskega zunanjega ministra Gromika v Italiji. Tu je Craxi poudaril, da je bil namenjen njegovemu nedavnemu obisku v ZDA in pa obisku sovjetskega zunanjega ministra Gromika v Italiji.

Kar zadeva odnose med Italijo in ZDA je Craxi poudaril, da je v Ameriki zabeležil željo po izboljšanju teh odnosov, veliko pozornost pa je predsednik vlade namenil vprašanju dolarja, kjer je poudaril, da so tu potrebne koordinirane pobude v okviru zahodnoevropskih držav.

V nadaljevanju svojega posega je Craxi obšir-

no govoril o bližnjemzhodni krizi in dejal, da namerava Italija spodbuditi pogajanja, da pride do odločilnega premika in da se utre pot trajnemu miru. Naslednje poglavje je bilo namenjeno vprašanju Evropske gospodarske skupnosti, kjer je Craxi napovedal pobude za zmanjšanje brezposelnosti. Predsednik vlade je govoril tudi o stanju v Latinski Ameriki, ponovil je svoje obtožbe na račun diktature v Čilu in izrazil zaskrbljenost nad stanjem v Srednji Ameriki, kjer pa je podprl dejavnost Contadora.

Končno je Craxi govoril še o Sredozemlju: odnose s Tunizijo je označil kot konstruktivne in zadovoljive, kar pa zadeva Libijo je predsednik vlade opozoril, da teži Italija k normalizaciji odnosov, medtem ko Libija postavlja zahteve v zvezi s preteklostjo, ki je za Italijo zaključena, vsekakor pa je italijanska vlada na razpolago za primerne in pravične rešitve.

Ob obravnavanju stanja v Sredozemlju je pred-

sednik vlade na kratko spregovoril tudi o svojem nedavnem obisku v Beogradu. Poudaril je, da je bil to prvi uradni obisk italijanskega predsednika vlade v Jugoslaviji po podpisu osimskih sporazumov. »To je bila koristna priložnost za ugotovitev tesnih prijateljskih in dobrososedskih vezi med Rimom in Beogradom ter skupne volje da ohranimo in ovrednotimo v medsebojno korist in v interesu krepitve in stabilnosti sodelovanja v sredozemskem območju,« je dejal Craxi, ki se je nato dotaknil tudi odnosov z Albanijo, kjer je omenil okrepitev kulturnih in trgovinskih stikov ter izmenjavo pism z albanskim ministrskim predsednikom Carcanijem.

Po Craxijevem posegu se je razvila dolga in poglobljena razprava, v katero so posegli predstavniki vseh skupin. Za komunistično partijo je govoril Aldo Tortorella, ki je poudaril predvsem potrebo po večji angažiranosti Italije za razorožitvena pogajanja in pozval vlado k učinkovitejši politiki do ZDA v zvezi z dolarjem. (BBR)

Razprava o reformi višje srednje šole v senatu

Pomembna določila za našo šolo

RIM — Morda bo prihodnji teden senat vendarle odobril reformo višje srednje šole. Potem ko so zavrnili 5. člen, ki določa usmeritve nove šole so, kot kaže, zadevo v komisiji nekako zakrpali, v bistvu s tem, da se je ministrca za šolstvo Faluccijskega delno odpovedala popravkom, ki jih je predložila, po splošnem mnenju na pritisk državnega aparata.

Medtem pa se je v senatni skupščini nadaljevala razprava o tistih členih zakona, ki niso povezani s 5. členom. Tako so v sredo in včeraj v bistvu odobrili ves preostali del zakona, ki vsebuje tudi nekatera pomembna določila v zvezi s slovensko šolo.

Tu gre predvsem za 9. člen z naslovom »pravice jezikovnih manjšin«. Ta člen predvideva, da bodo na ozemljih, na katerih živijo jezikovne manjšine, ki jih priznavajo državni zakoni, učni načrti sestavljeni, ob spoštovanju splošnih kriterijev zakona, tako, da bo zagotovljen primeren razvoj pouka jezika in kulture posamezne manjšine.

O tem členu je z glasovalno izjavo posegla sen. Jelka Gerbec, ki je poudarila pomembnost dejstva, da demokratska država omogoči manjšinam pouk v materinem jeziku ter da učni načrti upoštevajo potrebo po po-

uku jezika in kulture manjšine same. To je bistvenega pomena za vsako manjšino in tu je sen. Gerbčeva izrecno omenila slovensko manjšino v Furlaniji - Julijski krajini, ki je bila že podvržena postopku asimilacije, tako za časa fašizma po zaprtju slovenskih šol, kot tudi v povojnem času, ko niso bile obnovljene šole vseh vrst in vseh usmeritev, poleg tega pa ni bil zagamčen obstoj teh šol v vseh pokrajinah, v katerih Slovenci živijo. Tu je sen. Gerbčeva poudarila, da Slovenci še vedno čakajo na odobritev globalnega zaščitnega zakona kot narodna manjšina pa imajo pravico do pouka v materinem jeziku in država mora zagotoviti ustrezna sredstva, da tak pouk omogoči.

Z manjšinami je povezan tudi popravek v zvezi z večernimi tečaji za delavce, kjer so komunisti predlagali, naj bi za organizacijo večernega tečaja zadostovalo 13 dijakov, razen za manjšine, kjer bi bil tečaj možen tudi z manjšim številom dijakov. Faluccijskega je sicer menila, da popravek ne sodi v zakonsko besedilo, češ da za določitev števila zadostuje ministrski odlok, vsekakor pa ga je sprejela kot priporočilo.

BOJAN BREZIGAR

● Jezikovne skupnosti

NADALJEVANJE S 1. STRANI

htevo občanov, v zvezi s tem je treba zaslišati občinske uprave, poleg tega pa so pravice za manjšine možne samo tam, kjer obstajajo »minimalni pogoji«, ki jih predvideva zakon. Skratka, dežele morajo predvideti, koliko odstotkov občanov mora zaprositi za pravice in te pravice bodo možne le tam, kjer bodo zbrali res toliko podpisov; gre torej za nekakšno ugotavljanje manjšin.

Nato se je razvila razprava o 3. in 4. členu zakonskega osnutka, ki zadeva vprašanje šolstva. Tu so gledanja precej različna in imajo predvsem liberalci in republikanci dokaj restriktivna stališča. Tako na primer oporekajo pouku jezika manjšin v nižjih srednjih šolah, a pristajajo nanj

samo v otroških vrtcih in v osnovnih šolah in vztrajajo pri zahtevi, da morajo starši otrok izrecno zaprositi, če želijo tudi pouk manjšinskega jezika, sicer k temu pouku otroci ne bodo prepuščeni. Namesto te izrecne prošnje je prvotno besedilo predvidevalo, da vsi starši izjavijo, ali želijo, da njihovi otroci obiskujejo tudi pouk manjšinskega jezika ali ne; vladno besedilo, ki je sicer dokaj restriktivno, pa je, kar zadeva šolstvo, dokaj stvarno in v tem primeru celo predvideva, da morajo vložiti posebno prošnjo tisti starši, ki želijo, da bi bili njihovi otroci oproščeni pouka manjšinskega jezika. Vsekakor so razpravo o šolstvu odložili in jo bodo nadaljevali prihodnji teden.

BOJAN BREZIGAR

Iraško-iranska vojna

BAGDAD, TEHERAN — Kljub posredniškemu naporu se vojna med Irakom in Iranom še stopnjuje. Novi napadi na Teheran in Bagdad, povračilna bombardiranja civilnih objektov in srčiti kopenski spopadi na južnem odseku fronte izničijo vsako možnost sprave in premirja v že pet let trajajoči vojni. Teheran je sedaj pripravljen na pogovore, a samo o prekinitvi napadov na civilne objekte, Bagdad pa hoče izbiti sodu dno in zahteva neposredne in globalne mirovne pogovore.

Včeraj ob zori je iraško letalstvo bombardiralo Teheran, in sicer mestno četrt kjer prebiva imam Homeini. To je že drugi napad na iraško glavno mesto v enem tednu. Irak

pa je z letalstvom in z raketami zemlja napadel še druge kraje Irana. V Teheranu so včeraj sporočili, da so bombardirali Bagdad in da se nadaljuje topniško bombardiranje Basre. Uradni iraški glasnik pa je zanikal iranske vesti o bombardiranju Bagdada in je dodal, da je bila močna eksplozija v glavnem mestu le bombni atentat iranskih agentov na glavno iraško banko. Tako eni kot drugi pa skrbno molčijo o morebitnih žrtvah v sedanjem stopnjevanju to talne vojne.

Medtem pa se je včeraj izvedelo, da je iraško letalstvo 100 kilometrov od iranskega naftnega terminala na otoku Karg napadlo neki panamski tanker.

Ženevska pogajanja na novih izhodiščih?

ŽENEVA — Kot napovedano se je o včerajšnjem drugem dnevu sovjetsko-ameriških razorožitvenih pogajanj v Ženevi izvedelo bore malo. Vseeno pa so tudi tiste borne vesti nad vse zanimive, saj napovedujejo nepredvidljive premike. Včerajšnja izmenjava pism in dokumentov je bila navsezadnje predvidena, večino pa so iznenadile govorice, da namerava Sovjetska zveza začeti popolnoma znova in v novem duhu razorožitvena pogajanja. V bistvu naj ne bi upoštevali do sedaj doseženih sporazumov, ki so bili resnici na ljubo na precej majavih nogah, saj niso ZDA ratificirale sporazuma SALT 2. Tak pristop bi seveda otežil in podaljšal celotna pogajanja, a ima več izgledov za pozitiven razplet.

Po vsem sodeč pa ostaja soodvisnost vseh treh vzporednih pogajanj, in sicer o strateškem (medcelinskem) jedrskem orožju, o jedrskih raketah srednjega dometa (evroizstrelki) in o militarizaciji vesolja (vojna zvezd). Prav ta soodvisnost pa bo bržkone najtrši oreh, saj ZDA vztrajajo pri svojem »vesoljskem ščit«, SZ pa pogojuje obe ostali pogajanja prav s pozitivnim razpletom tega vprašanja.

PROCES MORO: MILEJŠE KAZNI

RIM — Razsodba na procesu Moro je bistveno spremenila prvostopenjske kazni. Namesto prejšnjih 32 dosmrtnih ječ so včeraj sodniki dodelili samo 22. Med desetimi obtoženci, ki so jim dosmrtno ječo spremenili v daljše zaporne kazni sta tudi Valerio Morucci in Adriana Faranda, ki sta prejela 30 let zapor, ker nasprotujeta logiki oboroženega boja. Sodniki niso torej upoštevali samo kesanja in sodelovanja s preiskovalnimi organi, kazni so zmanjšali celo tistim brigadistom, ki so se samo ogradili od oboroženega boja in nasilja.

Marsikoga pa je presenetilo, da so dosmrtno ječo spremenili v zaporne kazni tudi neomajnim teroristom. Brioscijeva je tako prejela 22 let. Ligasova pa 30 let. V glavnem so sodniki upoštevali osebne odgovornosti in niso vse metali v skupni koš kot na prvostopenjskem procesu.

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

ROMA — VIA G. B. MARTINI 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

Po izžrebanju, ki je bilo dne 11. marca 1985, ter v smislu zakonskih predpisov in pravilnika bodo s 1. junijem 1985 vnovčljive pri običajnih poverjenih zavodih obveznice, ki so vključene v sledeče serije:

naziv posojila	serija št.
12% 1979-1986 (Maxwell)	3 — 8 — 14 — 22 — 25 — 31 — 43 45 — 47 — 58 — 74 — 77 — 78 — 82 85 — 90 — 94 — 96 — 98 — 100
1980-1987 ovrednoteno (Henry)	7 — 23 — 25 — 30 — 33 — 39 — 41 48 — 52 — 55 — 56 — 63 — 84 — 86 87 — 98

Obveznice, ki bodo predložene v izplačilo, bodo morale biti opremljene s kuponom z zapadlostjo od 1. decembra 1985 dalje. Vsota morebitnih manjkajočih kuponov se bo odštela od vsote dolžnega kapitala.

Tudi podjetja iz F-JK na graškem sejmu

VIDEM, TRST — V Gradcu, glavnem mestu Štajerske, so že leta 1885 odprli industrijski paviljon, v katerem so razstavljala štajerska in druga avstrijska podjetja. V letu 1906 so tam odprli širše zasnovan graški sejem. Kmalu so ga razdelili v dva dela, spomladanskega in jesenskega. Razen v času dveh vojn se je graški sejem odvijal dvakrat vsako leto. Sejem ima seveda velik pomen za avstrijsko gospodarstvo, v zadnjih letih pa je postal pomemben še za jugoslovansko ter madžarsko gospodarstvo.

Letošnji spomladanski sejem v Gradcu so zastopniki uprave tega sejma predstavili v sredo tako v Trstu kot v Vidmu novinarjem in številnim zastopnikom gospodarskega življenja naše dežele. To je razumljivo, saj bodo tudi letos industrijska, obrtna ter trgovska podjetja Furlanije - Julijske krajine sodelovala z razstavo na graškem sejmu. Iz naše dežele pa gre na to pomembno prireditve precej trgovskih operaterjev, saj imajo tu možnost poslovanja ne le z avstrijskimi partnerji marveč tudi s prodiranjem v vzhodnoevropske dežele.

Sejem pa ima tudi velik uspeh med širšo publiko. Lani jeseni je bilo v tednu dni na sejmu 370.000 obiskovalcev. To je veliko več kot na kateremkoli sejmu v naši deželi (najbolj uspešna prireditve pri nas, videmski sejem pohištvene opreme, beleži 120.000 obiskovalcev). Od tako visokega števila obiskovalcev jih je kar polovica kupcev, ki na sejmu pustijo vsak za 13.000 avstrijskih šilingov, kar bi po naše pomenilo 1.200.000 lir. To pomeni, da je graški sejem pomemben ne le za gospodarske operaterje, marveč tudi za prodajo na drobno.

Na letošnjem spomladanskem sejmu, ki bo od 27. aprila do 5. maja, bo razstavljalo 2.398 podjetij, od teh nekaj več kot polovica iz inozemstva. 153 podjetij je iz Italije. Kar precej teh podjetij je iz Furlanije Julijske krajine. Skrb za skupno po-

nudbo podjetij iz naše dežele na graškem sejmu je prevzela videmska trgovinska zbornica, ki ima v tem že precej izkušenj. Graški sejem pa sodeluje tudi s sejmom v Pordenonu. Na letošnji prireditvi bodo seveda sodelovala tudi številna jugoslovanska podjetja. Poleg tistih, ki bodo ponujala industrijsko, kmetijsko ter drugo blago, bodo Jugoslovani zelo podrobno pokazali turistično ponudbo v tej deželi. Znano je namreč, da veliko Avstrijcev gre na poletne počitnice v Dalmacijo ter v Istro. Zato je taka reklama na sejmu, ki ima, kot smo videli, kar precejšen odziv obiskovalcev, zelo uspešna.

Prvič bo na sejmu uradno sodelovala bavarska dežela. Letos bodo množično prisotni na tem sejmu tudi Madžari, katerih gospodarstvo išče in najde vedno več partnerjev v zahodnem svetu. Seveda bodo Madžari ponujali tudi svoje turistične kraje ob Blatnem jezeru in drugod.

Kar se tiče gospodarske izmenjave med našo deželo in Avstrijo, je bilo še povedano na tiskovni konferenci, je bilo uvoženega v Furlanijo - Julijsko krajino lani blaga za 132 milijard lir, izvoženega pa samo za 74 milijard lir. Zaradi tega si gospodarstveniki naše dežele, še posebej Furlani, prizadevajo da bi čimveč izdelkov izvozili v Avstrijo. Tudi graški sejem bodo izkoristili za reklamiziranje našega blaga.

MARKO WALTRITSCH

RIM — Kako zagotoviti v hotelih, namenjenih zimskemu turizmu, ustrezno število gostov tudi v poletnih mesecih? Na to vprašanje so skušali odgovoriti lastniki turističnih objektov na Nevejskem sedlu, ki so v sredo predstavili v Rimu novo pobudo, »zeleno tedne«, ki se tako pridružujejo že tradicionalnim »belim tednom«, namenjenim ljubiteljem zimskih športov.

Bojan Štih v Slovenskem klubu Slovenstvo kot kulturno vprašanje

Na torkovem predavanju v tržaškem Slovenskem klubu je esejist, kulturni delavec, sedanji direktor Viba filma Bojan Štih govoril na temo: »Jedro manjšinskega problema je vedno v matični državi in ne v manjšini«. Naslov je citat iz Kidriča. Svoje predavanje je pričel s citatom iz znamenitega Cankarjevega predavanja »Očiščenje in pomlajenje«, ki ga je imel pisatelj prav v Trstu. S tem je Štih poudaril, kar je bilo v vsem njegovem predavanju jasno razvidno in sicer to, da pri razmišljanju o sedanjih slovenskih problemih in težavah ne moremo mimo naše zgodovine in mimo tistega idejnega bogastva, ki so nam ga zapustili naši pisatelji in misleci, tudi tisti, ki so po krivici šli skorajda v pozabo, ali bolje, ki niso več del naše zavesti. Tako je omenil Izidorja Cankarja, nekdanje socialiste, kot so bili Dermota, Prepeluh, Krek pa komunistično levico, Speransa in vrsto drugih mož. Naslonil se je na pojme, kot so Zedinjena Slovenija, slovenski socializem, Prešernova »sprava«. Težišče svojega razmišljanja je tako osredotočil na problem slovenstva, naše majhnosti, socializma in na problem odnosov med »matiko« in Slovenci izven matičnih mej. Osnovne vrednote, ki jih je izpostavil, da so moralno in etično vprašanje, kultura in seveda narodna zavest ter historični spomin.

Zavzel se je za pojem Zedinjene Slovenije, ki je predvsem kulturna in moralna kategorija. Dejal je, da je naše bistvo v kvaliteti, ki naj preseže zavest o malostevilstvu. Prav tako

je poudaril vprašanje socializma, ki ga gre razumeti kot moralno razsežnost. Kritičen je bil do današnje politične prakse, poudaril je, da politiki manjka zgodovinski spomin in da je politika kultura, ko postane demokracija. Štih je nato opozoril na pomanjkljivosti znanosti, predvsem družbenih, kritičen je bil do ekstenzivnega gospodarstva, opozoril na ekološke katastrofe. In ponovno poudaril, da razvoj ne sme pregaziti človeka. Glede zavezništva, ki jih imamo Slovenci, je Štih dejal, da je najboljši narodov zaveznik narod sam. Ob problemu zamejstva in Slovencev v svetu je Štih predlagal ustanovitev Kulturnega parlamenta, ki naj ga se-

stavljajo slovenski razumniki in naj ima očitno vlogo vesti oziroma poudarjanja etičnih in kulturnih vrednot, ki so temelj slovenske zavesti in slovenskega življenja. Precejšen poudarek je Štih namenil nacionalnim sporom v Jugoslaviji in poudaril, da se narod, ki je zaveden, ne more raznaroditi ali asimilirati. Štih je pred izjemno številnim občinstvom razgrnil široko pahljačo vprašanj, vseh nismo niti omenili, bil je oster, ironičen, večkrat izzivalen. Jasno je, da ni bilo to predavanje, kjer bi se lahko z vsem strinjali, vsaka teza je namreč odprla pot razmislekom in pomislekom, prav zato nas večer ni mogel pustiti »hladne« in neprizadete.

O turistični ponudbi na Nevejskem sedlu

Predsednik družbe, ki upravlja objekte na Nevejskem sedlu Giobatta Faidutti je poudaril, da nudi Nevejsko sedlo vrsto zanimivih možnosti, od plezanja do izletov v sosednji Avstrijo in Jugoslavijo pa do raznih športnih dejavnosti in poletnega smučanja na Kaninu. Turistom nudijo tudi zelo ugodne pogoje, saj velja »zeleni teden«, seveda v polnopenzion-

skem aranžmaju, okoli 150 tisoč lir, razen ob velikošmarnih počitnicah, ko so cene nekoliko višje. Za skupine pa so predvideni posebni popusti, sicer pa je pobuda namenjena v prvi vrsti organiziranim skupinam, kot na primer turističnim krožkom v raznih podjetjih. Ob priložnosti predstavitve te pobude je Faidutti spregovoril tudi o

skupni kandidaturi Trbiža, Beljaka in Kranjske gore za zimske olimpijske igre leta 1992 in poudaril, da gre za veliko novost, ki se sicer ne sklada s pravilniki, po katerih mora biti gostitelj iger neka država, vendar pa je geslo »tri dežele, eno samo športno središče«, nadvse vabljivo in odpira nov način gledanja na to vrhunsko športno manifestacijo. (BBR)

Iz novega poročila o kakovosti voda na Goriškem V reko Koritnico priteka svinec iz Rablja

NOVA GORICA, TOLMIN — Nekajkrat smo že s podarkom poročali o stanju naravnega okolja in opozorili, da ekologija postaja pomemben družbenogospodarski in zdravstveni problem na Goriškem. Povod za ta nov zapis je poročilo, ki so ga o kakovosti vodotokov Soče in Vipave s pritoki izdelali strokovnjaki dr. Mario Vudrag, Majda Metličar in Otokar Luznik iz Nove Gorice, po naročilu Območne vodne skupnosti Soča.

V dokumentu navajajo nekatera nova dejstva, doslej neznane podrobnosti o kakovosti voda. Po ugotovitvi, »da je kvaliteta naših večjih vodotokov v splošnem porazna«, strokovnjaki z raznih področij obravnavajo izgradnjo čistilnih naprav. »Delovanje obstoječih čistilnih naprav v glavnem ni zadovoljivo«, ugotavljajo v poročilu ter dodajajo, da je stanje precej v reki Idrijci, kjer ugotavljajo visoke koncentracije živega srebra (Hg). Maksimalno dovoljenih koncentracij živega srebra v sedimentu ne določa noben predpis, vendar Inštitut Jožef Stefan v Ljubljani kljub temu redno izvaja te analize za spremljanje stanja posameznih odcepov vodotokov. To je potrebno, saj dosedanje analize jasno kažejo, da izvirajo visoke koncentracije živega srebra predvsem iz halde — do je odlagališča prežgane rude idrijskega rudnika. Previ-

soka obremenitev z živim srebrom se opaža celo v reki Soči pri Solkanu.

Stanje reke Soče pri Anhovem je znano. Reka tam izgublja svoje barve, 14. februarja pa je v podtalnico vdrl celo mazut iz industrije Salonit. Zadeva je vzbudila odmev v slovenskih obcih, o splošni problematiki okolja na območju Anhovega pa bo kmalu razpravljala tudi izvršni svet novogoriške občine. Menda je Industrija Salonit končno vendarle nabavila opremo za novo čistilno napravo, ki bi vzpostavila ravnovesje med tovarno in okoljem.

Avtorji omenjenega poročila opozarjajo na onesnaževanje reke Koritnice pri Bovcu, kjer je presežek koncentracije svinca, ki prihaja iz rudnika v Rablju v Italiji. Morda pa so v tej reki še druge škodljive snovi, ki se iztekajo vanjo iz rudnika na italijanski strani. Na vsak način bi morali preiskave poglobiti in z ugotovitvami opozoriti pristojne organe. Skratka, onesnažene so vse reke ali vodotoki, ki se izlivajo bodisi v Italijo ali pa pritekajo, kot denimo Koritnica, v Jugoslavijo. V poročilu je rečeno, da je »skrajni čas, da se preide v takojšnje ukrepe za izboljšanje sedanjega stanja.«

MARJAN DROBEŽ

POTOVANJE PO DEŽELI BREZ MIRU
Dušan Jelincič 10.

No, kaj bi filozofiral, sicer pa vem, da me prav dobro razumeš... no, kje sem že ostal?... Da, tu. Sem še zelo mlad, imam le dvajset let, pa sem vseeno videl dosti sveta, dosti gora, dosti ravnin in dosti morij, videl sem že ubijati in streljati za kos kruha, tam doli v moji domovini Angoli, ki me noče več. Spoznal sem dosti ljudi, se z mnogimi pogovarjal, tako, kot se sedaj s tabo, v dolgih nočeh alkoholnega obupa in hrepenenja, no, in veš kaj sem si sedaj izmislil? Ljudje, oh ljudje! Ljudje niso ne dobri ne slabi, so samo ljudje! Po mojem, je človek podoben valju, ki se stalno vrti. In ta valj ima bele in črne proge. Tisti, ki me spoštuje, je zadel moje bele proge, tisti, ki me zaničuje, pa moje črne. Ali me razumeš? Zato ti pravim, da ne obstajajo dobri ali slabi ljudje. Vsi so dobri in slabi obenem. Problem je le,

kakšne proge si ti dobil na človeku, s katerim imaš opraviti, in kakšne proge je drug človek dobil na tebi. Zato je isti posameznik za enega človeka dober, za drugega pa slab. In taki smo mi vsi. Tudi jaz in ti. In zato se moraš pri človeku vprašati le, kakšne proge si na njem dobil. In če si dobil črne, moraš takoj pomisliti na njegove bele, in obratno. Me razumeš? Človek ni absolutna vrednota, tudi za drugega človeka ne, morda še zase ne...

Francisco je sedaj govoril, kot bi se iz njegovih ust usul plaz. Komaj sem sledil njegovi sicer dobri angleščini. Končno se je ustavil, saj še sape ni imel več, potegnil dim iz cigarete ter se zamislil v temo. Vsi so že zdavnaj spali, le s Franciscem sva bedela in se predajala skrivnosti te noči. Kar naenkrat se je iz zamaknenosti spet obrnil k meni in me nena doma vprašal: »Si bral Gnus Jeana Paula Sartra, oh, vem da si bral, prav gotovo si ga bral. No, povej mi, kaj je hotel Sartre reči, ko proti koncu knjige trdi, da se v življenju vedno izgubi? Ko pravi, kako je prišel v Bouville in izgubil prvo igro. In je hotel igrati še naprej in je izgubil še drugo in je še igral in je izgubil še naslednjo in obenem je razumel, da je izgubil celo partijo in da se torej v življenju vedno izgubi...«

Tokrat sem ga jaz pogledal začudeno, se zamislil ter ga naposled sam vprašal: »Si bil kdaj v casinoju?« »Bil sem,« mi je nekoliko zaprepadeno odgovoril. »No, in videl si igrati na ruleto ljudi, ki so upali v dobiček. Toda pomisli! Življenje je igra, je kot ruleta. Ti igraš na ruleto eno liro. In dobiš. Imaš dve liri. Tisto kar sedaj imaš, staviš še enkrat. In spet

dobiš. In imaš štiri lire. In igraš naprej in spet dobiš. In imaš že lepo vsoto. Toda pomisli! Lahko igraš kolikor hočeš, in lahko vedno dobiš, dovolj je, da izgubiš enkrat, in si izgubil vse. Glede na to pa, da je življenje le igra, ruleta, to pomeni, da v življenju vedno izgubiš!«

Tako sem mu odgovoril, on pa je kriknul: »Torej ni nobenega upanja?« Sedaj sem opazil, da ga je kar precej popil. »Upanje? Upanje je le jutro, ki se dviga, ko je noč že spomin...«

Sedaj sem se zavedel, da je za nama že del noči. Jutri me čaka naporen dan, saj bo pravzaprav moj prvi dan potovanja po tej deželi. Franciska sem prepustil njegovim dvomom, mu pomahal v slovo, za trenutek pogledal proti cvetočim nasadom ter se odpravil spat.

Orožje ima v Izraelu še vedno važno besedo

Župan Richetti dejansko osvojil usmeritev LpT o Slovencih Stališča koalicijskih strank o manjšini ne uživajo več podpore predstavnika SSk

Ob podpisu »žeznega sporazuma« med listarji in demokristjani smo napisali, da je bil program nove koalicije sklenjen v marsičem na škodo Slovencev, saj se v njem jasno namiguje na možnost preštevanja manjšine. Nekateri poznejši dogodki (najzgovornejši primer je afera o dvojezičnih tablah) pa so nam žal potrdili, da smo takrat imeli prav in da tržaška KD, izključno na naši koži, postopno osvaja stališča LpT, ki so prila do izraza na nedavni skupščini tega gibanja v Avditoriju. Nov dokaz, da koalicija vse bolj drsi na desno v glavne raznih Giuricinov in Cecovinijev smo imeli na torkovi seji tržaškega občinskega sveta in sicer v županovi izjavi o Slovencih in v vsebini resolucije, ki so jo predložile koalicijske stranke, z izjemo Slovenske skupnosti. Zato se nam zdi pomembno, da se je odbornik SSk Lokar jasno politično distanciral od novega skupnega stališča LpT - KD o manjšini in napovedal, da bo glasoval proti resoluciji občinskega odbora.

Richetti je ob zaključku maratonske proračunske razprave povedal, da vladni predlog o zaščiti Slovencev ne sme biti sad posredovanja med osnutki raznih strank (ki so si preveč različni), ampak mora odražati samo to, kar manjšina dejansko danes že uživa in nič več. Slovencem torej ne pripada posebna in vsebinsko bogata

in nova zaščita, ampak le organski in juridični normativ, dejanski seštevek tega, kar danes že imamo. Ta usmeritev je nazorno opisana tudi v resoluciji, ki so jo predložile LpT, KD, PRI, PSDI in PLI in o katerih bo občinski svet, podobno kot o ostalih resolucijah, glasoval prihodnji petek. Poleg tega je v omenjeni resoluciji napisano še, da mora vsak zaščitni normativ upoštevati »prisotnost in številčnost« manjšine na teritoriju (spet namig na možnost preštevanja) in da se bo morala vlada pred vsakršno odločitvijo predhodno posvetovati s tržaško občino ter z vsemi predstavništvii tukajšnje »julijske« stvar-

nosti (dobesedno comunità giuliana). Župan je naglasil tudi, da mora manjšina sprejeti izziv novih razmer in premostiti »garantistične« pozicije tako da bo lahko celotna skupnost priznala vrednost spoznavanja in medsebojnega razumevanja, saj pomenita dve kulturi element bogastva, a hkrati tudi element napetosti. Richetti je ob tem še priznal, da se boji nepremišljenih izbir v zvezi z zaščito, »ki bi lahko povzročile napetosti in tržaškem tkivu«.

Odbornik Lokar je napovedal, da bo glasoval proti stališču koalicije o manjšini in rekel tudi, da se v marsičem ne strinja z zadnjimi župa-

novimi izjavami o tej problematiki, ki so celo v nasprotju s političnim programom, ki so ga pred enim letom podpisali sedanji zavezniki. SSK je predložila v parlamentu svoj zakonski osnutek in isto je, kot še nekatere druge stranke, naredila KD: kako je sedaj mogoče izbrisati ta stališča in naenkrat zahtevati zakonski ukrep, ki bi bil samo seštevek tega, kar Slovenci že imamo? Podobno stališče kot Lokar je v tem okviru iznesel tudi Calabria (KPI), ki je podčrtal, da so se demokristjani glede Slovencev popolnoma prodali Listi. Kako občinski odbor nevarno drsi na desno, pa zado- stuje že izjava načelnika MSI, ki je izrazil zadovoljstvo, »ker se KD končno zaveda, da je bila misovska zaskrbljenost zaradi usode italijanskega Trsta večkrat zelo upravičena«.

Prihodnji petek bo občinski svet glasoval tudi o resoluciji v podporo revanšističnega odbora za obrambo italijanstva Trsta, ki jo je predložila skupina strupenih melonarjev. Okrog te resolucije je prišlo v torek zvečer po hodnikih županstva do ostrih polemik med zavezniki in kot kaže tudi med samimi listarji z rezultatom, da je LpT uaknila iz te resolucije zahtevo, naj občina pristopi v to nacionalistično družino. Župan Richetti je baje sporočil, da občina ne more pristopiti v ta odbor, »ker gre za strogo zasebno pobudo«. Bomo videli, kaj se bo zgodilo prihodnji petek! (st)

Kljub optimizmu občinske uprave Občinski uslužbenci nadaljujejo protest

Uslužbenci tržaške občine nadaljujejo boj za izvajanje vsedržavne delovne pogodbe iz obdobja 1983-85 in za podpis dopolnilne deželne pogodbe, ki so jo sklenile sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL in zveza italijanskih občin ANCI in ki so jo podpisali že v vseh občinah naše pokrajine, razen v tržaški. Po dogodkih preteklega torka, ki so zbudili precejšnje polemike — zlasti na račun tržaškega župana in njegovih trditve, da so se uslužbenci obnašali nasilno in grozilno — so izvoljeni sindikalni predstavniki CGIL za soboto ob 10. uri v dvorani občinskega anagrafa sklicali generalno skupščino vsega osebja v znak, da se njihov boj nadaljuje.

Tržaška občinska uprava pa je medtem objavila dokaj optimistično tiskovno sporočilo o srečanju, ki ga je imel včeraj pristojni občinski odbornik Seri s sindikalnimi zastopniki uslužbenecv in ki se bo nadaljevalo danes. Občinska uprava se je baje obvezala, da bo predstavila svoj predlog odloka, s katerim bi uresničili s pogodbo predvideni organik in na njegovi osnovi nato začeli sindikalna pogajanja za doseg do končnega sporazuma. Glede sprejetja občinskega proračuna pa je na koncu rečeno, da bo leta omogočil poravnati vse zaostanke, ki so se v plačilnih ovojnicah uslužbenecv nabrali v letih 1983 in 1984.

● Dolinski občinski svet se bo sestel drevi ob 18.30. Na dnevnem redu ima poleg nekaterih sklepov redne uprave tudi odobritev proračuna za tekoče leto.

Rajonski svet o občinskem proračunu

Proti občinskemu proračunu se je izreklo osem rajonskih svetov, štiri od teh pa so z različnimi utemeljitvami izrekli povoljno mnenje. Proti so glasovali vzhodni Kras, Rojan-Gréta-Barkovlje, Kolonja-Skorlja, Sv. Vid, Sv. Ana-Kolonkovec, Sv. Ivan, Škedenj in Kijand.

Na zahodnem Krasu so soglasno podprli proračun takorekoč le iz tehničnih razlogov, medtem ko je politična ocena sedanje uprave povsem negativna. Izrekli so se za povoljno mnenje, ker je občinski odbor sprejel celo vrsto zahtev rajonskega sveta (grezično omrežje na Proseku in Kontovelu, razširitev športnega igrišča v Križu, razstavni prostor v Križu, pločnik na Kontovelu ter obnovitev krajevnih šol) in jih uvrstil v triletni razvojni načrt. Na vzhodnem Krasu pa so zavrnili proračun, ker je občina preslišala večji del zahtev rajonskega sveta. Proti proračunu so se izrekli KPI, MSI in Renar (PSI), LpT in KD sta bili za, medtem ko se je Turrito (PSI) vzdržal.

V okviru Ricmanjskega tedna Odkritje plošče Ivanu Kuretu

Z otvoritvijo slikarske razstave Demetrija Ceja in nastopom okteta Vrtnica iz Nove Gorice se je v torek zvečer začel v Ricmanjih Ricmanjski teden, ki ga že četrto leto zapovrstjo organizira domače kulturno društvo Slavec v želji, da bi nudilo svojemu in seveda tudi drugemu občinstvu teden kulturnih prireditev, ki bodo, kot je v pozdravnem govoru povedala predstavnica društva Majda Hrvatič, tokrat v glavnem v izvedbi domačih sil, to je pevskega zbora in dramske skupine, ki bosta v nedeljo zvečer, pa tudi na zaključni prireditvi v torek, 19. t.m., nastopila prvi s spletom narodnih in umetnih pesmi, dramska skupina pa z igro Antona Medveda »Prvi april«.

Slikarja Demetrija Ceja in njegovo tokratno zbirko slik je na otvoritvi predstavila Barbara Gruden, ki je dejala, da gre za umetnikova novejša dela, ki jim je dal naslov »Kras v vesolju«. »Na teh slikah,« je dejala, »skorajda ni več figurativnih elementov. Tu je le materia, ki ima glavno vlogo, tu so barve in nekaj materialov, kot stiropol in aluminijaste folje. To o človeku ni sledu, kot bi se hotel Cej,« je dejala, »vrniti v naravo« z vso njeno lepoto in krutostjo. Tu sta kraška zemlja, skala in vznemirljivo kozmično ozračje. Avtor išče,« je še poudarila, »v teh svojih slikah, nove razsežnosti, nova obzorja in se iz svojega tesnega zemeljskega prostora postavlja v vesolje, simbolični pol njegove poezije.«

Predstavitvi razstave je sledil nastop okteta iz Nove Gorice, ki je Ricmanjem že znan, saj je v tej vasi že nastopal in ki je s svojim lepim in čistim petjem, ki je v prostorih Babne hiše še posebno lepo zvenelo, navdušil navzoče, tako da je moral dodati še pesem k svojemu programu.

Ze danes popoldne bo v Ricmanjih druga pomembna prireditvi. Na procelju hiše št. 55 bodo namreč odkrili spominsko ploščo, skladatelju in šolniku Ivanu Kuretu, rojenemu leta 1863 v Ricmanjih, ki ima velike zasluge za razvoj kulturnega in prosvetnega življenja tako v Ricmanjih kot tudi v vseh krajih, kjer je učiteljaval. Prav iz teh krajev, to je Smarij, Dekanov, pa tudi iz Domja in Ricmanj, bodo ob tej priložnosti nastopili učenci osnovnih šol z njegovimi deli, pesmi Ivana Kureta pa bo recitiral Aleksij Pregarc. Ricmanjski teden se bo nadaljeval jutri z gostovanjem dramske skupine kulturnega društva Tabor z Opčin, v nedeljo popoldne s koncertom godbe na pihala, zvečer in v torek pa z nastopom domačega pevskega zbora, ki ga vodi Drago Petaros, in dramske skupine, ki jo je režiral Zbora Gorup.

V Miljah odobrili finančni proračun

Miljski občinski svet je v sredo zvečer z glasovi Liste Frausin in neodvisnega svetovalca (bivšega liberalca) Baruta odobril finančni proračun za tekoče leto. Proti so se izrekli demokristjani, melonarji ter predstavnika PSDI in PSI.

V razpravo je posegel tudi komunist Kiljan Ferluga, ki je podčrtal, da je Lista Frausin v miljski občini trenutno edini stvarni sogovornik tam živečih Slovencev, kot dokazujejo tudi stvarne obveze v prid manjšini v triletnem razvojnem načrtu. O Slovencih, seveda v čisto nasprotnem tonu kot Ferluga, pa so govorili tudi nekateri listarji, ki bodo v Miljah svojo volilno kampanjo osredotočili na »borbo proti bilingvizmu«.

Občinski svet je potrdil sklep, po katerem bo občina tudi letos razdelila slovenskim učencem, ki obiskujejo srednji šoli v Dolini in pri Sv. Jakobu, brezplačne avtobusne abonmaje, kot sicer dela že vrsto let. Šlo je za sklep upravnega značaja, kljub temu pa mu je opozicija »iz tehničnih razlogov« nasprotovala in ob koncu tudi strnjeno glasovala proti.

Miljski občinski svet se bo sestel še enkrat, predvidoma konec meseca, nakar ga bodo v pričakovanju majskih volitev formalno razpustili.

V okviru učnega programa Zavoda za poklicno izobraževanje Koristna praksa v slovenskih podjetjih

Štirinajst dijakinj drugega letnika tečaja za tajnice v podjetju, ki ga prireja Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje, je od ponedeljka na delovni praksi v devetih slovenskih podjetjih. Njihov konkreten stik z delovnim okoljem spada v okvir učnega programa, da bi se boljše seznanile z delovno stvarnostjo, kar naj bi jim ob koncu tečaja omogočilo tudi hitrejšo pot do zaposlitve.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje je letos prvič priredil tovrstno delovno prakso, ki naj bi postala — po mnenju dežele — v kratkem obvezna. Prakso je omogočilo devet slovenskih podjetij na Tržaškem, CGR, Resim, Farco, Centralsped, IR ET, ZTT, Ponteco, Helvetius in Grmada, ki so se rade volje odzvale pobudi zavoda. Vodstvo zavoda je poskrbelo za zavarovanja tečajnic, obvestilo je nadzorništvo za delo, da je pobuda lahko v ponedeljek stekla v skladu z vsemi predpisi.

Dijakinje bodo opravljale prakso tri tedne z običajnim delovnim urnikom podjetja. Enkrat tedensko se bodo srečale s profesorji, da bi preverile svo-

je delo, obrazložile morebitne težave in probleme ob vključevanju v konkretno delo. V tem času bodo tudi profesorji obiskali posamezna podjetja, da bi se boljše seznanili z delom tečajnic. Ob koncu tečaja pa bodo — kot predvideva učni program — tako dijakinje same kot mentorji v podjetjih pripravili poročilo o delovni praksi.

Vodstvo Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje je medtem že predstavilo deželni nov program tečajev za prihodnje šolsko leto. Program vsebuje skupno 38 tečajev: 26 za tržaško pokrajino, 6 za gorisko, 4 za Čedad in 2 za Trbiž. V program je vključilo dveletni tečaj informatike in dveletni tečaj za uradnike tehnično upravne smeri z znanjem tujega jezika, poleg teh pa še več tečajev iz kmetijstva in drugih panog. Lani je dežela odobrila zavodu trinaest tečajev; po predvidevanjih bi moralo biti letos število tečajev izdatnejše, tudi glede na dejstvo, da se je ob februarjem vpisu odločilo za nadaljevanje študija na višjih srednjih šolah v povprečju manj dijakov nižjih srednjih šol kot v prejšnjih le-

v bližini katerega naj bi uredili trim stezo. Skupna površina bodočega »Wild parka« in omenjenih štirih področij znaša približno 550 ha, omeniti pa velja, da varianta vključuje tudi druga zaščitena območja (npr. opek pas ob obali nedaleč od Sosljana ter širše področje vzdolž državne meje), ki pa ne pridejo v poštev. Ob omenjenih območjih je v varianti regulacijskega načrta izrecno predvidena le ureditev »Wild parka« (čl. 32), ostale cone pa spadajo v dve kategoriji gozdnih površin (čl. 23 oz. 29).

Zaščita Črničja, pogorja Grmade ter borovega gozdiča med Devinom in Sosljanom je med drugim okvirno predvidena v deželnem urbanističnem načrtu: borov gozdič pa je tržaška pokrajinska uprava pred dvema letoma celo najela od devinskega princa, hkrati pa izdelala poseben načrt za njegovo zaščito. Načrt za ovrednotenje ostalih področij pa je že pred nekaj leti izdelala zadruga »Naturstudio« iz Trsta, ki je v zvezi s tem izdala obširno študijo. Ravno na podlagi teh dveh načrtov, deželnega zakona o parkih št. 11 iz l. 1983 ter variante regulacijskega načrta, je občinski odbornik sestavil osnutek, ki, kot že rečeno, odpira možnosti za alternativne oblike turizma. Poleg »Wild parka« je namreč predvidena ureditev pešpoti, ki bi bile zanimive tudi z zgodovinskega vidika, saj bi

vodile npr. mimo Mitrove jame, strelskih jarkov na Grmadi iz l. svetovne vojne itd.

Realizacija načrta je med drugim odvisna od birokratskih ovir, saj mora varianta, ki uokvirja načrt, odobriti še deželna urbanistična komisija. Poglavitni problem so seveda finančna sredstva; v nekaterih primerih so stroški kar precejšnji. To velja še posebej za pas reke Timave, ki je deloma posest podjetja ACEGA in štivanske papirnice ter za »Wild park«. Stroške bi vsekakor deloma krili deželna in pokrajinska uprava, poudariti pa velja, da bi uresničevanje načrta potekalo postopno. Zelo pomembno se nam vsekakor zdi poglavje o zaposlovanju, saj bi npr. ureditev »Wild parka« in dograditev športnega centra pri Vižovljah odprla perspektive za nova delovna mesta. Čeprav bo treba za uresničitev načrta še počakati, so nekatere mladinske zadruga že izrazile svojo razpoložljivost. (V.)

Prva seja novega odbora KD Vodnik

V sredo se je v društvenih prostorih prvič sestel novi odbor KD Valentin Vodnik. Bivši predsednik je najprej podal dobrodošlico novim članom odbora, pri tem pa jim je še razložil delovanje društva, ki ni več piramidasta organizacija, temveč kolektivno vodena kulturna ustanova.

Sledila je porazdelitev funkcij. Tu di pri tem je zanimiva posebnost, ki jo že več let upravlja dolinsko kulturno društvo, in sicer: funkcije, odgovornost, delo naj bodo razdeljeni med čimveč oseb, da bo tako manj truda privedlo do boljšega in popolnejšega rezultata. V tem pogledu postane važni figuri predsednika in podpredsednika, ki naj bi ne bil več v tradicionalnem podrejenem položaju do predsednika, ampak njemu skoraj enakovreden. Podobna razdelitev velja tudi za tajniško delo, ki te precej obremenijo, če ga opravlja v vseh njegovih oblikah. Zato bo sedaj tajniško mesto razdeljeno na tri različna »poglavja«: zapisnik, korespondenca in oglasi, reklama, vabila.

Poleg blagajniške funkcije, ki je tudi porazdeljena med tri osebe, so v odboru važni še predstavniki posameznih skupin, ki delujejo v okviru društva: lutkovno-plesna skupina in MPZ. Važni pa so prav zaradi tega, ker vzpostavljajo konkretno vez med delovanjem posamezne skupine in glavnim odborom društva.

Naj na koncu še dodam, da je novi odbor opravil svojo prvo nalogo, ki jo je imel na tej seji: za predsednika je bil spet izvoljen Vojteh Lavriha, novi podpredsednik pa bo Vladimir Furlan. (dam)

Ravnatelj sedeža RAI sprejel svetovalca Štoko

Ravnatelj deželnega sedeža RAI Fiorenzoli je sprejel deželnega svetovalca SSK Štoko ter predstavnika Radijskega odra prof. Šaha. Govor je bil o vlogi Radijskega odra v korist slovenskega prebivalstva, pa tudi o želji slovenske manjšine, da bi prišlo do uvedbe televizijskih programov v slovenščini.

● Svetoivanski rajonski svet se bo sesal danes, ob 18.30. Na sporedu ima srečanje s predsednikom in podpredsednikom KZE o vprašanjih ustanovitve zdravstvenega okraja in namembe komprenzorija bivše psihiatrične bolnice.

Danes in jutri simpozij o severnojadranskih pristaniščih

Danes in jutri bo v kongresnem centru Pomorske postaje simpozij na temo »Vloga severnojadranskih pristanišč v proizvodnem ustroju italijanskega transportnega sistema«, ki ga je deželna uprava pripravila v sodelovanju z inženirsko fakulteto tržaške univerze, Trgovinsko zbornico in z Inštitutom za raziskovanje transportov v okviru evropske gospodarske integracije (ISTIEE). Prireditelj je spodbudilo dokončanje študije z naslovom »Dežele Severnega Jadrana kot tranzitna območja v odnosih med evropsko celino in sredozemskim prekomorjem«, ki jo je izdelal omenjeni inštitut po naročilu ministrstva za transport in ki jo bodo predstavili danes, na simpoziju pa bodo med drugimi sodelovali predstavniki deželne in krajevnih uprav, Trgovinske zbornice, ministrstva za transport in dežel Veneto ter Emilia-Romagna.

Komunistični senatorji o Grecovi smrti

Skupina komunističnih senatorjev, med katerimi tudi senatorka Jelka Gerbec in senator Nereo Battello, je naslovila na notranjega ministra in na ministra za pravosodje dolgo vprašanje v zvezi s sobotnimi dogodki v Trstu. V vprašanju senatorji obnavljajo dogodke in poudarjajo razburjenje in nezadovoljstvo zaradi nastopa policije, o kateri menijo, da je jasno dokazala, da ni pripravljena za tako zahtevne naloge. Komunistični senatorji nadalje kritično omenjajo policijsko akcijo v tržaški psihiatrični bolnišnici ter poudarjajo potrebo po večji pripravljenosti varnostnih sil. V zvezi s sobotnimi dogodki pa senatorji sprašujejo, kateri ukrepi so bili sprejeti ali jih name-rava vlada sprejeti, da prepreči, da bi se taki dogodki še ponavljali, da ugotovi odgovornost za napake, ki so jih zagrešili policisti in da zajamči nadzorstvo nad vsakršnim poskusom teroristične dejavnosti, torej mir in varnost državljanom. Obenem komunistični senatorji sprašujejo za osebne podatke in stopnjo pripravljenosti vseh agentov, ki so se udeležili sobotne akcije.

Dr. Sergio Petrosino začasno imenovan za vodjo Digosa

Zadeva Greco še vedno živa v tržaški javnosti

Stroga tajnost še vedno prekriva preiskavi o umoru domnevnega pripadnika Avtonomije operaie Pietra Greca in o domnevnih terorističnih povezavah v Trstu. Edino novost z zadevo Greco predstavlja tako imenovanje bivšega načelnika tržaškega letkega oddelka, podkvestorja Sergia Petrosina, za vodjo tržaškega Digosa. Petrosino začasno prevzema mesto dr. Bruna D'Agostina, ki ga je sam notranji minister suspendiral skupno z agenti, ki so se udeležili sobotne akcije v Ul. Giulia. Včeraj so tudi sporočili, da je generalni pravdnik Franzot odredil preiskavo proti štirim agentom.

Po nalogu namestnika državnega tožila Coassina je tržaška kvestura seznanila sredstva javnega obveščanja z delom gradiva, ki so ga bili zaplenili v stanovanju dr. Roberta Davija v Ul. Giulia, kjer se je skrival Greco. V stanovanju so med drugim našli ključe, izvijače, črnilo, italijanski in španski potni list, več žigov, naočnikov in lasuljo. Po mnenju Coassina je material služil za ponarejanje dokumentov. »Kvaliteta« zaplenjenih predmetov naj bi pričala, da je šlo za kakovostno ponarejanje, ki naj ne bi služilo zgolj Grecu, pač pa tudi drugim osebam, vsaj tako trdi dr. Coassin.

V sredo se je mudil v Trstu podnačelnik policije prefekt Antonio Troisi. Notranji minister mu je poveril nalogo naj pripravi podrobno poročilo o krvavem dogodku. Troisi se je srečal s prefektom, kvestorjem, predsednikom prizivnega sodišča in še isti dan odpotoval.

Njegov »blitz« in tudi odločitev notranjega ministra o začasnem odstopu vodje Digosa in agentov, ki so sodelovali pri umoru Pietra Greca, dajeta vtis, da je želelo notranje ministrstvo s tema ukrepoma nekoliko »pomiriti« tržaško javno mnenje, ki ga je umor neoboroženega človeka v prejšnjih dneh dokaj prizadel in ki je še vedno v središču tržaške kronike.

Če je bilo s suspenzijo vodje in agentov Digosa na nek način »za-doščeno« tukajšnjemu javnemu mnenju, pa je odlok izzval vrsto reakcij v policijskih krogih. Tako je sindi-

V TK Galeriji odprli razstavo dveh ljubljanskih umetnic

V likovni galeriji Tržaške knjigarne je bilo sinoči odprte razstave risb in plastik ljubljanskih likovnih umetnic Milene Gregorčič in Milene Braniselj. Umetnici, ki sta diplomirali na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost, je predstavila Jana Vesel in opisala njuno umetniško rast. Likovnici družijo prijateljska vez in zato ustvarjata složno, čeprav sta ubrali različno pot; njune dvo in tridimenzionalne stvaritve pa se dopolnjujejo, zato tudi večkrat razstav-

ljata skupaj. Italijanskim gostom je umetnici predstavil Franco Vecchiet, obiskovalci pa so si nato ogledali prosojne akvarele mehkih pastelnih barv Milene Gregorčič in nihajoče namizne kovinske skulpture Milene Braniselj, zbrane pod nazivom »Ravnotežje pravokotnikov«. Braniseljeva je razstavila tudi vrsto kolažev.

Razstava bo doprta do 27. t. m., na ogled pa je vsak dan od torka do sobote od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.30.

kat policistov SIULP zahteval v tej zvezi takojšnje srečanje z notranjim ministrom. V brzojavki ministru SIULP ugotavlja, da je ministrstvo z ukrepom oprostilo sebe in obtožilo policiste, ki pa so žrtve nezmožnosti pri upravljanju in vodenju notranje uprave; le-ta je namreč do-slej vse premalo skrbela za prepotrebno poklicno pripravo policistov.

Vštric s preiskavo o domnevnih terorističnih povezavah v Trst (ki jo vodi Coassin) poteka preiskava o umoru Pietra Greca, ki jo vodi preiskovalni sodnik dr. Patriarchi. »O preiskavi ne morem nič povedati,

ker me obvezuje preiskovalna tajnost.« je poudaril. V tem primeru je molk še posebno potreben, ker bi lahko z objavo imen agentov izpostavili njih in njihove družinske člane morebitnim povračilnim akcijam. Vsekakor je povedal, da bo moral pregledati in preveriti obilne svežnje dokumentov in gradiva, kar pomeni, da bo preiskava verjetno trajala dalj časa.

Odbor proti terorizmu bo jutri priredil po mestnih ulicah mirovno manifestacijo: začela se bo ob 15.30 pri Sv. Jakobu, zaključila pa na Trgu Volontari Giuliani,

Razprava na sedežu KPI s poslancem Violantejem Komu koristi ponovno ustvarjanje napetosti?

Drama, ki se je odigrala v Trstu s smrtjo avtonomista Pietra Greca in prava vojaška operacija v prostorih bivše psihiatrične bolnišnice nista izoliran primer državnega nasilja. Preveč spominjata na »svinčena let«, za katere so vsi upali, da so se končala. Zakaj torej ponovno ustvarjanje napetega ozračja in družbenih izostritev? Komu koristijo? Kdo je odgovoren, da je Greco padel pod streli agentov? Kakšna navodila so prejeli? To so ugotovitve in vprašanja, na katere je skušala najti odgovore predsinočnja razprava, ki jo je priredila KPI ob navzočnosti vsedržavnega odgovornega za sodna vprašanja Luciana Violanteja.

Kdo so teroristi: neoboroženi avtonomisti ali agenti, se je nekdo vprašal. Violante je izhajal prav iz te dileme in poudaril, da je izredno nevarna, saj prav to hoče, kdor ustvarja družbeno napetost. V Italiji, je de-

jal Violante, se je ustvarila država v državi, v kateri sta človek in njegovo življenje zelo malo pomembna. Spomnil je na žrtve železniških atentatov, na mafijska obračunavanja, na dejstvo, da so v Palermu v dveh letih ubili vse najvišje predstavnike državnih institucij. Mafijska mreža zasluži z razpečevanjem mamil 20 milijard na dan. Znano so njene povezave s tajno ložo P2, s strategijo napetosti, s terorizmom, s pokoli. Naj torej ne bi imela političnega načrta za razkroj institucij? V to vsedržavno sliko je Violante uokviril Grecov umor in pri tem ostro obsodil ravnanje sodstva in odgovornih policistov, predvsem pa je udaril po odgovornih politikih in ministrih. »Iz te tragedije,« je dejal Violante, »o kateri hočemo čimprej izvedeti vso resnico, moramo izhajati ne z obrambo, ampak z načrtom za krepitev demokracije.«

TATTOVI KRADLI KOT ZA STAVO

Neznanci so v noči na sredo vdrl v bar 38-letnega Pierpaola Degrassija iz Ul. Dittamo 6. Nočni obiskovalci so vrgli s tečajev vrata javnega lokala v Ul. Genova 17 in iz blagajne odnesli 75.000 lir, s police pa sneli še stereofonski radiomagnetofon v vrednosti 300.000 lir. Tatinsko slo so si dokončno potešili s polnim prgiščem telefonskih žetonov, ki so si jih zatlačili v žepe, nato pa izginili brez sledu.

Isto noč so zlikovci naskrivaj obiskali sedež pomorske agencije Adriatic Shipping Society v Ul. Roma 30. Skozi dvoriščno okno so se pritihtopili v notranjost in iz predalov odnesli skupno 1.168.000 lir v gotovini. Tatvine se je zavedla uradnica, 19-letna Maddalena Pertot iz Ul. Lavareto 36 in telefonirala policijo.

Podobno vlomilsko tehniko so uporabili tudi nepridipravi, ki so približno ob istem času z dvorišča vdrl v prostore zavarovalniške agencije Assicurazioni generali v Ul. Genova 14. V uradu, ki leži v prvem nadstropju stavbe, so izmaknili šop bankovcev v vrednosti 600.000 lir in ušli. Tatvine se je zavedla uradnica, 19-letna Maddalena Pertot iz Ul. Lavareto 36 in telefonirala policijo.

Predvčerašnjim dopoldne pa so tatovi, ki se tokrat niso zavili v plašč noči, vdrl v stanovanje 31-letne Marie Antoniette Zugna por. Bianchi na Trgu San Giovanni 2. Prebrskali so vse sobe in iz omar potegnili dva prstana v vrednosti 480.000 lir, dve jopici in tri krila, našli pa so tudi 300 tisoč lir v gotovini. Drzni tatovi so nato jedrno pobrali šila in kopita in se

spretno pomešali med množico. Bianchijeva je ob povratku domov ocenila škodo na poltretji milijon lir.

ZAHVALA

Ob izgubi drage

Jožefe (Pepce) Smotlak por. Žerjal

se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

SVOJCI

Boljunec, 15. marca 1985

14. 3. 1982

Ob tretji obletnici smrti dragega

Ludvika Levaka

se ga z globoko ljubeznijo in hvalnostjo spominjata

žena Pavla in hčerka Ksenija z možem

Trst, 15. marca 1985

Predsednik deželnega sveta Luigi Manzoni in deželni svet izrekata globoko sožalje Gianfrancu Carboneju ob težki izgubi očeta

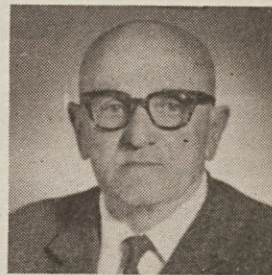
odv. LUIGIJA CARBONEJA

Trst, 15. marca 1985

†

Nenadoma nas je zapustil naš dragi

Mirko Žerjal

Žalostno vest sporočajo žena Tereza, vnuk Robi, snaha Alma in drugo sorodstvo.

Pogreb bo v soboto, 16. t. m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnice v boljunsko cerkev.

Boljunec, 15. marca 1985

Ob izgubi tov. Mirota Žerjala izreka sekcija PSI Dolina iskreno sožalje ženi Terezi in svojcem.

Ob težki izgubi dragega Mirkota Žerjala izreka globoko sožalje družini KD F. Prešeren.

Ob bridki izgubi bivšega šoferja Mirkota Žerjala izrekata družini iskreno sožalje

Založništvo tržaškega tiska in Primorski dnevnik

†

Zapustila nas je naša draga žena in mama

Mimi Millionig (Milovnik) roj. Golja

Pogreb bo danes, 15. t. m., ob 13.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočata mož Andrej in sin Andrej z družino.

Trst, Celovec, 15. marca 1985

Ob težki izgubi drage mame izreka iskreno sožalje direktorju Zveze slovenskih zadrug v Celovcu Andreju Milovniku

Tržaška kreditna banka

†

Zapustila nas je naša draga

Marija (Mimi) Gombač vd. Brana

Pogreb bo danes, 15. t. m., ob 10.45 iz mrtvašnice glavne bolnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo Stello, Narciso in Igor.

Namesto cvetja, darujte v dobrodelne namene.

Žalovanju se pridružuje družina de Walderstein.

Ansambel TPPZ P. Tomažič izreka globoko sožalje Stelli Bani in Igorju ob smrti mame in none.

Ob izgubi drage Mimi izreka iskreno sožalje Stelli, Narcisu in Igorju družina Veglia

†

12. t. m. nas je zapustil naš dragi

Milan Daneu

Pogreb bo jutri, 16. t. m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnice v konovelsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo sin Edi, hčerka Luciana in drugo sorodstvo.

Trst, 15. marca 1985

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Kitarist Peter Lagudin gost Openskih večerov

Openski glasbeni večeri se nadaljujejo. Po zadnjem srečanju, ki ga je SKD Tabor priredilo januarja in na katerem je nastopil duo Lorenz in Šček, je nocoj na vrsti drugi letošnji koncert, ki bo v celoti posvečen solističnemu instrumentu, to je kitari. Gost nocojšnjega srečanja je zelo mlad, a že priznan kitarist Peter Lagudin, ki ga prav gotovo velja predstaviti našemu občinstvu.

Peter Lagudin se je rodil leta 1964 v Zagrebu, kjer je živel 6 let. Ko je začel obiskovati osnovno šolo v Ljubljani je vzljubil glasbo, saj je njegov oče kot samouk na kitari pritegnil otrokovo zanimanje. Z devetimi leti je Peter Lagudin začel študij kitare na glasbeni šoli Franca Šturma v Ljubljani pod vodstvom prof. Jurija Dolence. Z velikim uspehom je dokončal nižjo glasbeno šolo. Zmagal je na raznih zveznih in republiških tekmovanjih. Leta 1979 se je Peter Lagudin vpisal na srednjo glasbeno šolo pri prof. Tumažu Šegoli. Pod njegovim vodstvom je mladi kitarist opravil leta '82 diplomski koncert z odličnim uspehom. Sedaj poučuje že tretje leto na ljubljanskem zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje. Svoje glasbene študije pa želi še naprej poglobiti, saj se bo po vsej verjetnosti jeseni vpisal na akademijo za kitaro, ki jo bodo letos v Ljubljani prvič odprli. Naj dodamo, da se mladi kitarist ne u-

kvarja izključno z glasbo; že iz šolskih let se namreč veliko zanima tudi za znanstvene vede. Tako je danes, po opravljeni maturi na matematični gimnaziji, slušatelj 2. letnika fakultete za matematiko in fiziko.

Peter Lagudin se nam predstavi z zanimivim sporedom. V prvem delu koncerta bomo prisluhnili najprej dveh skladbam, Etudi št. 11 in Chro-su št. 1, brazilskega skladatelja Heitorja Ville Lobos. Sledila bo Sonata eroica op. 150 italijanskega mojstra Maura Giulianija, ki je živel v 19. stoletju. Na vrsti bosta nato dve Bachovi deli: Preludij v d-molu in dva stavka, Allemande in Bourée, vzeta iz Suite št. 1, ki jo je Bach izvirno namenil lutnji.

Drugi del sporeda se bo pričel s skladbo, ki nosi oznako Andante Largo, španskega skladatelja Fernanda Sora, ki je živel na prehodu med 18. in 19. stoletjem. Sledile si bodo v vrsti: Cancyon Y Danza št. 1 skladatelja A. Ruiz-a-Pipoja, Guarjiras de Lucia sodobnega ustvarjalca Pa-ca de Lucia, dva Preludija, št. 2 in 5, Heitorja Ville Lobos, Serenata Espanola skladatelja Juana Malatsa. Večer bosta sklenili skladbi Granada in Torrebermeja španca Isaaca Albeniza.

Koncert bo kot običajno v Prosvetnem domu na Opčinah s pričetkom ob 20.30.

N. K.

Šolarji na obisku pri nas

Prejšnji torek so v spremstvu učiteljev obiskali tiskarno ZTT in uredništvo Primorskega dnevnika otroci, ki obiskujejo osnovno šolo v Borštu in na Pesku

REVIJA GODB

Nastopajo godbe iz Brega, Nabrežine, s Proseka in iz Lavariana.

KULTURNI DOM — JUTRI, 16. MARCA, OB 20. URI
Predprodaja vstopnic na sedežu ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20, II. nad.

razna obvestila

Društvo slovenskih lovcev Doberdob vabi svoje člane na družabni večer, ki bo dne 23. t. m. ob 20.30 v prostorih restavracije Volnik - Veliki Repen. Za vpisovanje tel. 211-552.

TPPZ, recitatorji, orkester in mladinski zbor P. Tomazič bodo imeli danes, 15. t. m., ob 20.30 v Partizanskem domu v Bazovici glavno vajo za proslavo v Lonjerju, ki bo 24. t. m. ob 15. uri.

SKD Prosek - Kontovel sklicuje REDNI OBČNI ZBOR v ponedeljek, 18. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Soševci hiši.

Italijansko združenje za kulturne izmenjave s tujino Italija - ZSSR, pokrajinska sekcija Trst (Ul. Torrebiana 13), obvešča, da je odprto vpisovanje na spemmentalni intenzivni tečaj. Število tečajnikov je omejeno. Za informacije in vpisovanje tel. 60158 od 17. ure do 19.30, v soboto od 10. do 12. ure. Tečaj se bo začel 5. maja in bo trajal tri mesece.

Zveza bralnih značk za zamejstvo vabi na srečanje vseh mentorjev osnovnih in nižjih srednjih šol, ki bo danes, 15. t. m., ob 15.30 v šoli F. Bevk na Opčinah. Pri razgovoru bodo sodelovali pisateljici B. Jurca in B. Golob ter preds. B. Z. za zamejstvo J. Zupan. Vabljeni tudi dijaki učiteljskega.

izleti

Sekcija VZPI-ANPI iz Križa prireja od 7. do 10. maja izlet v Beograd z bogatim programom. Informacije v baru Doma A. Sirk, tel. 220-505. Cena 160 tisoč lir.

čestitke

Danes bo IRINA SANCIN ugasnila pet svečk. Da bi še naprej pridno ubogala in se igrala v zdravju in veselju ji želijo s košem poljubčkov tata Sergij, mama Alda in mali Peter.

IRINI želi vse najboljše in da bi zrastle v pridno deklico nona Paula.

Včeraj je praznovala 50. rojstni dan GRACIJELE GRGIČ por. ČERNJAV. Mnogo sreče in zdravja ji želi mož Marjo.

včeraj-danes

Danes, PETEK, 15. marca
KLEMEN

Sonce vzide ob 6.18 in zatone ob 18.10 — Dolžina dneva 11.52 — Luna vzide ob 3.31 in zatone ob 11.39.

Jutri, SOBOTA, 16. marca
HILARIJ, GORIŠKI PATRON

Vreme včeraj: temperatura zraka 10,8 stopinje, zračni tlak 1011,2 mb pada, brezvetrje, vlaga 55-odstotna, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 8,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Susanna Paruta, Lara Danelon, Angelo Liccardi, Francesco Codarin, Francesco Dilica, Elena D'Alterio, Nicole Oliosi, Stefano Pravisani, Christian Colasunno.

UMRLI SO: 79-letni Bruno Trani, 84-letni Giuseppe Marini, 92-letna Palmira Tamara vd. Omero, 75-letna Giuseppina Snotlak por. Zerial, 59-letni Umberto Zanetti, 75-letna Maria Sirol vd. Simicic, 78-letna Francesca Brejc, 63-letni Luigi Carbone, 62-letni Francesco Longo, 78-letni Francesco Rutar, 75-letni Milano Daneu, 80-letni Tomaso Pinter, 79-letna Angela Grattagliano vd. Lofano, 91-letni Giuseppe Zaccagna, 82-letna Orsola Fabro ali Fabris vd. Ukmar, 79-letna Ida Pitacco, 69-letna Maria Steffè por. Favento, 82-letna Maria Miloch, 64-letni Bruno Konic, 78-letni Giuseppe Cherbava, 86-letni Salvatore Giordano, 69-letni Albino Mauri, 46-letna Maria Gruden por. Tenze, 83-letna Francesca Codella, 90-letna Sidonia Cobelli, 80-letna Teresa Golja por. Millionig, 64-letna Zora Marc, 82-letna Valeria Pellizzari vd. De Grandis, 80-letni Virgilio Drioli, 79-letna Carmela Boggia, 82-letni Vincenzo Perini, 73-letni Giuseppe Delmonego, 50-letna Zeffirina Babici, 72-letni Mirtillo Battig.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiaumonti 50, Zgonik, Milje (Mazzinijev drevored 1).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Zgonik, Milje (Mazzinijev drevored 1).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

mali oglasi

KOCJANČIČ je v Prebenegu odprl osmico. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Karlo Sancin v Logu. Toči belo in črno vino.

NA PROSEKU, v bližini gostilne »Aj pini«, se je izgubil pes pasme collie. Sliši na ime Riki. Najditelj naj telefonira na št. 040/225-902 ali 226-518.

PRODAM čoln fjord 3,80 m z volanom, motor crayser, 20 hp ter nov voziček v odličnem stanju. Tel. 040/227-112.

PRODAM ovčji gnoj. Tel. 040/213-526.

PRODAM volkswagen maggiolone. Tel. št. 228-616.

OSMICO je odprl v Borštu Ljubo Petar. Toči belo in črno vino.

24-LETNI FANT išče nujno kakršnokoli zaposlitev. Telefonirati na št. 226-324.

PRODAM vhodna vrata (hrastova-macesnova), široka 77 cm, visoka 2,15 m. Tel. 228-547.

ZARADI POTOVANJA oddam po ugodni ceni regato, metalizirano, kompletno opremljeno, staro 6 mesecev. Tel. št. 229-224.

PRODAM jekleno uro rolex oyster za 600.000 lir, originalna očala rayban z zelenimi stekli v odličnem stanju za 80.000 lir in kovček samsonite (mod. jumbo XL wardrobe) sive barve za 160.000 lir. Telefonirati na št. 52-719 od 13. do 15. ure.

PRODAM razvalino na Vrhu 742 kv. m, z obdrenim gradbenim načrtom, IVA 2% in oproščen davka Bucalossi. Cena 16.000.000 lir. Tel. na 0481/779-331.

menjalnica

14. 3. 1985

Ameriški dolar	2.110,-
Kanadski dolar	1.510,-
Švicarski frank	735,-
Danska krona	172,-
Norveška krona	216,-
Švedska krona	217,-
Holandski florint	551,-
Francoski frank	202,-
Belgijski frank	29,-
Funt sterling	2.275,-
Irski sterling	1.940,-
Nemška marka	623,-
Avstrijski šiling	88,50
Portugalski eskudo	10,-
Japonski jen	7,-
Španska pezeta	10,-
Avstralski dolar	1.425,-
Grška drahma	13,50
Debeli dinar	7,20
Drobni dinar	7,20

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA P. FILZI 10 - 61-446

KRZNA — JOPE — NAŠITKI
PELLICCERIA CERVO
Trst, Drev. XX. septembra 16
Telefon: 796-301

PELLICCERIA ALBERTI
Ulica delle Torri 2
Priporočeni trgovini za vaše nakupe.

VABILO NA NAJBOGATEJŠI
PRAZNIK LETA NA KRASU

DVA TEDNA NAGRAD IN
FANTASTIČNA NAGRADNA IGRA
od 2. do 16. marca

HI-FI, VIDEOTAPE,
TV COLOR
IN SERVIS
ALDO COLJA
KONTOVEL 134
TEL. 225471

Prispevajte za
Dijaško matico

Potovalni urad »Aurora«

prireja naslednje izlete in potovanja:

od 1. do 8. aprila: PALMA DE MALLORCA (letalo). Cena 479.000 lir;
od 24. aprila do 1. maja: RODOS (letalo). Cena od 523.000 lir dalje;
od 25. do 28. aprila: BUDIMPEŠTA (avtobus). Cena 272.000 lir;
od 25. do 28. aprila: ZADAR - ŠIBENIK - SPLIT (avtobus). Cena 189.000 lir;
od 16. do 24. junija: KLASIČNA GRČIJA (letalo in avtobus). Cena 795.000 lir.

Informacije in vpisovanja pri potovalnem uradu AURORA v novih poslovnih prostorih v Ul. Milano 20. Tel. 60-261.

**SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU**

Kulturni dom

ETTORE PETROLINI
CHICCHIGNOLA

Režija: MARIO URŠIČ

Prvič v slovenščini!

DANES, 15. marca, ob 19.30 —
izven abonmaja

A. T. LINHART

**TA VESELI DAN ALI
MATIČEK SE ŽENI**

komedija s petjem in plesom

JUTRI, 16. marca, ob 10. uri

LUIGI PIRANDELLO

Človek s cvetom v ustih

in

Cecè

enodejanki

DANES, 15. marca, ob 20.30 v
Srenjski hiši v BORŠTU.

v nedeljo, 17. t. m., ob 18.00 v
gledališču F. Prešeren v BO-
LJUNCU.

gledališča

VERDI

Danes, 15. t. m., ob 20. uri (red H in C) ponovitev Menottijsve opere »Il console«. Dirigent Spiros Argiris.

ROSSETTI

Danes, 15., in jutri, 16. t. m., ob 21.00 bosta z recitalom »Insieme« nastopila Ornella Vanoni in Gino Paoli. Za abonente 20-odst. popust.

LA CONTRADA - Teatro CRISTALLO

Danes, 15. t. m., ob 16.30 in 20.30: Nikolaj Gogolj »Mrtve duše« v izvedbi skupine Consorzio Teatrale Calabrese. Jutri, 16. t. m., ponovitev ob 20.30. Prodaja vstopnic pri UTAT, Pasaža Protti 2 (tel. 65700).

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Velika dvorana

Danes, 15. t. m., ob 19.30: Milko Bizjak - orgelski recital.

Okrogla dvorana

Danes, 15. t. m., ob 19. uri: »Pričevanja«, pričevanja rojakov, ki so po zlomu nacizma našli opustošene domove.

Mala dvorana

Danes, 15. t. m., ob 22. uri: Kabaret koroških Slovencev, nastopa Kabaret »Mladje«.

Srednja dvorana

Jutri, 16. t. m., ob 20. uri: Koroška pomlad - Slavnostna prireditev.

Jutri, 16. marca, ob 10. uri: Hruške gor, hruške dol. Lutkovna predstava.

Jutri, 16. marca, ob 18. uri: Koncert nagradencev XIV. tekmovanja učenecv in študentov glasbe.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Danes, 15. t. m., ob 11. uri v Solkanu: M. Frayn »Hrup za odrmo«, predstava za osn. šolo Solkan.

Jutri, 16. marca, ob 19.30: F. X. Kroetz »Ne krop ne voda«. Predstava v veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici.

razstave

V TK galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja Milena Braniselj (skulpture) in Milena Gregorčič (slike).

V foyerju Doma A. Sirk, v Križu je na ogled razstava novih izdelkov Bogomile Doljak. Občinstvo si jo lahko ogleda danes, 16. t. m., ob 18. do 20. ure ter v nedeljo, 17. t. m. (zadnji dan), od 11. do 13. in od 15. do 18. ure.

V galeriji »Il Tribbio« je odprta razstava Livija Možine. Občinstvo si jo lahko ogleda od delavnikov od 10.30 do 12.30 in od 17.30 do 19.30, v nedeljo od 11. do 13. ure in v ponedeljek od 17.30 do 19.30.

V umetnostni galeriji »Cartesius« bo od jutri, 16., do 28. marca razstavljal slikar Martino Sartor. Otvoritev bo jutri ob 18. uri.

koncerti

GLASBENA MATICA

Glasbena matica Trst in Društvo glasbenih pedagogov Primorske prirejata v sredo, 20. t. m., ob 20. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu v okviru Srečanj '85 ZAKLJUČNO REVIJO GLASBENIH ŠOL PRIMORSKE v počastitev 40-letnice osvoboditve in evropskega leta glasbe. Vabljeni!

Glasbena matica Trst s sodelovanjem PD Slovenec iz Boršta priredi v ponedeljek, 18. t. m., ob 20.30 v srenjski hiši v Borštu GLASBENI VEČER. Nastopajo: Mitja Stocca, Miran Košuta - klarinet, Miran Cante - trobenta. Klavirska spremljava: Mojca Šiškovič, Bogdan Kralj. Vabljeni!

Glasbena matica Trst s sodelovanjem SKD Tabor Opčine priredi v torek, 19. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah GLASBENI VEČER. Nastopajo: Aljoša Starc, Miran Košuta - klarinet in David Škabar - trobenta. Klavirska spremljava: Mojca Šiškovič, Bogdan Kralj. Vabljeni!

Glasbena matica Trst vabi na nastop, ki bo v četrtek, 21. t. m., ob 18. uri v Gallusovi dvorani, Ul. R. Manna 29.

SKD Tabor - Openski glasbeni večeri. Danes, 15. marca, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah koncert kitarista Petra Lagudina iz Ljubljane. Na sporedu: Villa Lobos, Bach, Albeniz in drugi.

SOCIETA' DEI CONCERTI — TRŽAŠKO KONCERTNO DRUŠTVO
V ponedeljek, 18. t. m., ob 20.30 v gledališču Rossetti nastop skupine »I solisti veneti«. Dirigent Claudio Scimone, sodeluje pevka Cecilia Gasdia.

kino

Ariston 16.30 — 22.00 »Storia di un soldato«.

Eden 15.30 — 22.15 »Tormenti di bocche insaziabili«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 18.00 — 22.15 »Lui è peggio di me«.

Excelsior 17.00 — 22.15 »Ghostbusters - Acchiappafantasmi«.

Nazionale Dvorana št. 1 15.40, 18.30 in 21.30 »Amadeus«. Za vsakogar. Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »Super porno nella casa dell'amore«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 16.30 — 22.00 »Impiegati«.

Mignon 16.00 — 22.15 »The star trek - III.«.

Grattacielo 17.00 — 22.15 »Un piedipiatti a Beverly Hills«.

Aurora 16.30 — 22.00 »Electric trim«.

Capitol 16.30 — 20.30 »C'era una volta in America«.

Vittorio Veneto 16.00 — 22.00 »Il festival erotico di Brigitte«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00, 18.45, 21.30 »Carmen«. Režija Francesco Rosi.

Radio 15.30 — 21.30 »Star Virgin«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.30 — 22.00 »Il grande freddo«.

**Prireditve in sporočila
kulturnih društev
in organizacij**

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu in združenje MOST vabita na predavanje dr. Damjana PRELOVŠKA na temo »Kako je nastal terezijanski Trst?« Predavanje bo v Peterlinovi dvorani v Trstu, Donizettijsva ulica 3, v ponedeljek, 18. t. m., ob 20.30.

KD Vesna vabi v nedeljo, 17. t. m., ob 18. uri v malo dvorano Doma A. Sirk, v Križu na ogled komedije »Lučka Kocjančič ali banket za delavko«. Igra Barbara Jakopič, režija Branko Kraljevič.

● Odbor Slavističnega društva obvešča, da bo redna seja danes, 15. t. m., ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani. Poleg številnih važnih vprašanj bomo obravnavali tudi sodelovanje na slavističnem kongresu v Sarajevu, zbiranje prispevkov za »Jezik in slovstvo«, pregled osnutkov za grb idr.

Mi in prizadeti otroci

— Rubrika sklada »Mitja Čuk« —

Neobičajna poklica: varuška in spremljevalec

Poznamo vrsto služb, ki so nastale zato, da bi otrokom, ki jih tarejo hujše motnje izboljšali pogoje. V ta niz se uvršča tudi služba varušk in spremljevalcev.

O problemu nastavitve spremljevalcev smo se razpisali že jeseni. Takrat so se namreč šolska vrata odprla le za otroke, ki nimajo večjih težav, za tiste z motnjami pa ne, ker se niso bili imenovani spremljevalci. V teh dneh pa smo v italijanskem tisku mogli zaslediti vprašanja v zvezi s finančno platjo te službe. Vendar naj o tem razpravljajo drugi. Mi bi radi o takšni zaposlitvi spregovorili z dvema osebam: z varuško Tatjano in spremljevalcem Damjanom, ki že vrsto let preživljata dneve v družbi z razvojnomo motenimi otroki v njihovem okolju.

»Kako, da si se odločila za tako delo,« vprašam Tatjano, svetlolaso sogovornico, »ali je bila to zate le alternativa?«

»Ne bi rekla! Alternativno lahko še danes izbiram službo v šolskem ambientu, vendar se raje posvečam razvojnomo motenim otrokom.«

Zazre se skozi okno in pravi: »Že pred leti sem se odločila za tako pot. Iz svoje izkušnje sem poznala primere takih otrok, ki so bolj potrebni pomoči kot drugi, in začelo me je zanimati, kako bi jim lahko tudi sama pomagala. To službo opravljam sedaj že vrsto let, pa vendar še zmeraj z navdušenjem.«

»Damjan,« pravim, »ti si spremljevalec — ali je to povsem nekaj drugega kot služba varuške?«

»V bistvu ne,« mi odgovori mirni fant, ki mi sedi nasproti, »obe službi sta usmerjeni v spremstvo razvojno motenih otrok. Vendar je varuška dodeljena takemu otroku v jutranjih — šolskih urah, spremljevalec pa v popoldanskih.«

»Velika razlika je po ekonomski plati,« povzame besedo Tatjana, »varuske nastavlja občina in so torej v občinski službi z vsemi pravicami, ki takim službi pripadajo, le da se nastavev obnavlja vsako leto junija, ko je treba predložiti prošnjo.«

»Seveda je razlika,« pribije Damjan, »nas nastavlja pokrajina, ki nas plačuje po urah, ki jih opravimo in nam doda le še cestnino. Rok za našo letno prošnjo pa poteče avgusta. Ure, ki smo jih izvršili, nam potrdita s podpisom socialna delavka in eden od staršev.«

»Vendar pa obširnejših razpisov ni,« se čudim, »ni posebne "reklame" v časopisju!«

»Res je! V glavnem izveš za taka mesta, če si v ambientu, ki se s takimi problemi ukvarja, ali če stopiš na občino...« sta si oba edina.

»Kako pa vajin delovni dan?«

Tatjana povzame: »Zjutraj nastopim službo ob osmih in sicer na šoli, ki sem ji dodeljena. Prvo leto ne morem izbirati šole, kasneje pa je mo- goče ostati z istim otrokom tudi po več let zapored zaradi kontinuitete razmerja. Na šoli počakam, da starši pripeljejo otroka k pouku. Nato sem z otrokom v razredu ali ga po potrebi spremljam na hodnik ali kam drugam.«

»Recimo, če je otrok nemiren!«

»Da, to bi bil tak primer. Vendar pa se ne smem oddaljiti od šolskega posloja za več kot 300 metrov brez dovoljenja ravnatelja. Moje delo se praktično zaključuje takrat, ko pospre- mim otroka domov po pouku, ali ko ga pridejo iskat starši. Vendar moram biti na razpolago ravnateljstvu do dveh popoldne, ko se zaključijo delovni čas.«

»Popoldne pa nastopiš ti, Damjan.«

»Tako je, vendar pa moj delovni čas ni tako strogo določen. Posebno letos so pravila precej elastična. V dogovoru s starši okvirno določimo čas, ki jim najbolj ustreza, če pa me potrebujejo uro prej, se lahko dome- nimo za spremembo. Če je otrok bol- lan, in me tistega dne ne potrebuje, lahko te ure nadoknadim ob sobotah, čeprav je običajno sobota moj pro- sti dan.«

»Tatjana, kako poteka dan v raz- redu?«

»Ker ima otrok, ki ga spremljam, posebne probleme, je dvakrat teden-

ske določeno srečanje s posebno učiteljico. Ta presodi, kaj je otroku po- trebno in dodeli vaje, ki naj bi jih učenec predelal do naslednjega sre- čanja.« Seveda ima varuška tudi stike s starši, ne samo po dolžnosti, pač pa tudi zato, ker ji vest nare- kuje, da se z njimi pogovori, posve- tuje in poglubi v otrokove stiske, ali veseli njegovih uspehov.

»Kakšno pa je vzdušje v razredu? Kako sprejemajo takega otroka raz- redni učitelji, njegovi sošolci, njihovi starši in sploh širše šolsko okolje?«

»Moram poudariti, da dobro! V prvih letih integracije prizadetih otrok v navadno šolo so se predvsem ne- kateri starši bali, da bodo njihovi sinovi in hčere prikrajšani zaradi vstopa takega otroka, ki zahteva več časa zase, ker ima večje probleme kot ostali. S časom pa se je to ubla- žilo. Starši večkrat ugotavljajo, da so njihovi otroci v takem sožitju še pridobili na človeških odnosih in živ- ljenjskih resnicah.«

»Kar se tiče razrednega učitelja, ni problemov, kajti navadno sprejme- jo v svoj razred takega otroka učitelji, ki so za tovrstne probleme dov- zetni.«

»Tak otrok potrebuje, pravim, po- sebne pripomočke, da lahko razvija svoje sposobnosti, kako je s tem?«

»Počasi se vrzeli, ki jih je bilo na začetku nič koliko, polnijo. Vsako leto imamo na razpolago, sicer res ne preveliko vsoto, ki nam jo nudi ravnateljstvo, za nakup didaktičnega ma- teriala. S pomožno učiteljico nakupi- va te pripomočke, ki jih potem med letom uporabljamo. Po drugi strani pa je otrok vključen v razredno skup- nost, z razredom se udeležuje tudi vseh ostalih dejavnosti, kot so obisk razstav, prireditvev, izletov, popoldan- skih dopolnilnih dejavnosti...«

Popoldnevi — kako potekajo za ta- kega otroka, ki potrebuje spremlje- valca?

»Letos, ko so pravila lagodnejša, je lahko spremljevalec tudi na otro- kovem domu, denimo, če je otrok bol- lan. Seveda pa je boljše, še takega otroka aktivno vključimo v kako de- javnost.«

»In kako je s tem letos,« vprašam.

»Moram reči, da so letos razne de- javnosti zapolnile ves teden. V Di- jaškem domu so organizirali enkrat tedensko tečaj telovadbe, z vajami, ki upoštevajo posebnosti otrok. Na nekaterih šolah je en dan v tednu po- svečen dopolnilnim dejavnostim. Ze- lo dobro je ob sredah obiskan te- čaj plavanja v mestnem bazenu. Po- sebej pa skušamo organizirati sami spremljevalci v Dijaškem domu uro, ko smo na razpolago vsem, tudi osta- lim gojencem, da lahko z nami sode- lujejo pri izdelovanju čestitk za osmi marec, kar smo delali prejšnji teden, ali ukvarjanju z lepljenko... Naš cilj je, da bi naši varovanci mogli skupaj z drugimi otroki sodelovati v najraz- ličnejših dejavnostih. Če povzamem teden, naj dodam, da obiščemo en- krat tedensko, v dogovoru s starši, z otrokom kino, gremo na krajše izle- te, na sprehode...«

»Vse to pa se dogaja med šolskim letom,« menim, »kaj pa poleti?«

»Poleti nas pokrajina ne plača. Lah- ko pa nastopamo zasebno ali pa pla- čani od ustanov, kot se je že zgodilo s pomočjo vašega sklada.«

»Vsekakor so možnosti za nastop največkrat le v okviru organiziranih oblik letovanj,« doda Tatjana, »teh pa je vedno premalo.«

In Damjan: »Velikokrat se mi je zgodilo, da sem poglji, plačan od dru- žine, spremljal otroka, se z njim igral, bila pa sva strahotno sama. Nikjer drugih otrok, s katerimi bi se povezala v družbo.«

»Torej meniš, da bi se dalo še mar- sikaj narediti?«

»To, brez skrbi!«

Izrazim svoje prepričanje, da lah- ko s sodelovanjem vseh sil, ki delu- jejo za otroke, marsikaj storimo in moja sogovornika se strinjata.

Naš pogovor je pri kraju. Zanima me še to in ono, toda čas nas priga- nja. Izvem še, da za tako službo ni potrebna nobena strokovna usposob- ljenost. Da gre nastavev varuš na osnovi osebnih lestvice. Da je služba spremljevalca ekonomsko neperspek- tivna. Da je premalo strokovne litera- ture na razpolago. Nekaj je sicer mo- goče dobiti pri slovenski psihope- dagoški ekipi, ki občasno organizira tudi sestance.

In ob slovesu še zadnje vprašanje in enoglasen odgovor: »Otroku, ki je razvojno moten, je najbolj potrebn to, da ga okolje razume, upošteva nje- gove potrebe, spozna njegov način sprejemanja in ga sprejme takšnega kakršen je.«

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	14.35 Tandem
11.55 Vremenska slika	16.10 Yakari
12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti	16.25 Follow me
12.05 Pronto... Raffaella?	16.55 I Promessi sposi - TV nadalj.
13.30 Dnevnik	17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
13.55 Dnevnik 1 - Tri minute	17.40 Vediamoci sul due
14.05 Pronto... Raffaella?	18.30 Dnevnik 2 - Športne vesti
14.15 Il mondo di Quark	18.40 Cuore e batticuore - TV film
15.05 Primissima	19.45 Dnevnik 2 - Vesti
15.30 Šola in vzgoja: Po potresu	20.20 Dnevnik 2 - Šport
16.00 Il gran teatro del West	20.30 Aboccaperta
16.25 Il giovane dottor Kildare	21.50 Hil Street giorno e notte - TV film
17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti	22.40 Dnevnik 2 - Vesti
17.05 Topo Gigio in viaggio con gli eroi di cartone - risanke	22.50 Facce piene di pugni
17.50 Clap Clap - glasbeni program	Zgodbe zmagovalcev in prema- ganih v boku
18.20 Programi pristopanja	23.45 Tuttocavalli
18.40 Il fiuto di Sherlock Holmes	24.00 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
18.50 Italia sera	
20.00 Dnevnik	Tretji kanal
20.30 Un sacco bello - film	11.45 Televideo
22.00 Dnevnik	15.55 Šola in vzgoja:
22.10 Vetrina del 35. festival della canzone italiana	Italija, dežela voda
22.45 Linea diretta	16.25 Šola in vzgoja: Nalezljive bolezni
23.35 Dnevnik 1 - Zadnje vesti	16.55 Galleria di Dadaumpa
23.45 Zgodovina helikopterja	18.15 L'Orecchiccio - glasbeni pro- gram
Drugi kanal	19.00 Dnevnik 3
11.55 Che fai, mangi? - oddaja o prehrani	19.35 Chi è il padre - 3. oddaja
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri	20.05 Sredozemlje:
13.25 Dnevnik 2 - Chip	Bizantinci in Arabci
13.30 Capitol - TV film	20.30 Top moda
14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti	21.40 Creditori - TV priredba
	23.25 Dnevnik 3

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	18.45 Humoristični klub
8.45 in 10.35 TV v šoli:	19.30 Dnevnik
Mala delavnica, Staro naselje, Nemščina, Kampučija, Stroji in orodja	20.00 Gangsterska kronika - TV nadalj.
12.15 Poročila	20.55 Formula 1 - zabavna oddaja
16.15 Poročila	21.40 Dnevnik
16.25 SP v smučarskih poletih - posnetek iz Planice	Koper
17.35 Čiv, čiv še dolgo bom živ	14.15 Novice
17.50 Grizli Adams - TV nanizanka	14.20 Koncert Rory Gallanger - gla- sbena oddaja
18.25 Obzornik ljubljanskega območja	15.00 Črna puščica - TV nadalj.
18.40 Mladostnik: Na poti k odraslo- sti - 1. del izobraževalne serije	16.00 Risanke
19.30 Dnevnik I	16.20 Delta - medicinska oddaja
20.05 Pričevanja o Edvardu Kardelju: Srečanje s prihodnostjo - 4. del	17.55 Novice
20.55 Ne prezrite	18.00 Skoki - svetovno prvenstvo
21.10 Mike Hammer - TV nanizanka	
21.55 Planica 50 - kronika	V današnji Odprti meji bodo na spo- redu tudi naslednje vesti:
22.20 Dnevnik II	ŠTARANČAN — Posvet o varčevanju z energijo
23.30 Pasji vojaki - film	VIDEM — Deželna uprava o uredi- tv gorskega področja
Zagreb	TRST — Prispevek o knjižnih izdajah ZTT
15.20 Videostrani	
15.30 TV v šoli	19.00 Odprta meja
16.25 SP v smučarskih poletih	19.30 TVD stičišče
17.30 Poročila	19.50 Z nami... v studiu
17.35 Koledar	20.25 Ligabue - TV nadalj. - 1. del
17.45 Mama, ata in jaz	21.45 TVD vse danes
18.15 Ljudje govorijo - izobraževalna oddaja	21.55 Visok pritisk - glasbena oddaja
	23.00 Trident - film

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5	12.45 Alice - TV film
8.30 Quella casa nella prateria - TV film	13.15 Mary Tyler Moore - TV film
9.30 Piccolo alpino - film	13.45 Tre cuori in affitto - TV film
11.30 Tuttinfamiglia - kviz	14.15 Brillante - TV film
12.10 Bis - kviz	15.10 Ciao ciao:
12.45 Il pranzo è servito - kviz	16.10 I giorni di Brian - TV film
13.25 Sentieri - nadalj.	17.05 Flamingo Road - TV film
14.25 General Hospital - TV nadalj.	18.00 Febbre d'amore - TV novela
15.25 Una vita da vivere - TV nadalj.	18.50 Samba d'amore - TV novela
16.30 La fuga di Logan - TV film	19.25 M'ama non m'ama - tek.
17.30 Truck Driver - TV film	20.30 W le donne - varietejski spored
18.30 Help - glasbeno tekmovanje	23.00 La sete del potere - film
19.00 I Jefferson - TV film	1.30 L'ora di Hitchcock - TV film
19.30 Zig Zag - tekmovanje	TELEPADOVA
20.30 Dynasty - TV film	7.30 Black Star
21.30 Hotel - TV film	8.00 Rocky Joe
22.30 Lottery - TV film	8.30 Hulk - TV film
23.30 Sport	9.30 Una sposa per Mao - film
00.45 Strike Force - TV film	11.00 Lacrime di gioia - TV novela
ITALIA 1	11.30 Luisana mia - TV novela
8.30 La donna bionica - TV film	12.00 Tris d'assi - TV film
9.30 La felicità non si compra - film	14.00 Marcia nuziale - TV film
11.30 Sanford and Son - TV film	14.30 Mama Linda - TV film
12.00 Agenzia Rockford - TV film	15.00 Lacrime di gioia - TV novela
13.00 Chips - TV film	15.30 Ultra Lion - TV film
14.00 Deejay Television - glasbeni program	16.00 Black Star - risanka
14.30 La famiglia Bradford - TV film	18.30 Lupin - risanka
15.30 Sanford and Son - TV film	19.30 Illusione d'amore - TV film
16.00 Bim Bum Bam	20.00 Marcia nuziale - TV film
17.45 L'uomo da sei milioni di dolla- ri - TV film	20.30 Anche i ricchi piangono
18.45 Charlie's Angels - TV film	21.30 Attenti a quei due... chiamate Londra - film
19.50 Lady Georgie - risanka	23.30 Star Trek - TV film
20.30 Wild Beast - Belve feroci - film	0.30 Gli orrori del castello di No- rimberga - film
22.15 Šport	TRIVENETA
23.30 Il segreto di Agatha Christie - film	11.45 TV film
1.10 Mod Squad i ragazzi di Greer - TV film	12.15 Star Trek - risanka
RETEQUATTRO	14.00 The Cat - TV film
8.30 Papà caro papà - TV film	17.30 Coronet Blue - TV film
8.50 Brillante - TV novela	19.00 Garrison's Commando - TV film
9.40 Flamingo Road - TV film	20.30 Le spie - TV film
10.30 Alice - TV film	21.30 Squadra speciale anticrimine
10.50 Mary Tyler Moore - TV film	TELEFRIULI
11.20 Samba d'amore - TV novela	15.20 La maschera del sole - film
12.00 Febbre d'amore - TV novela	16.50 Agente Scoiattolo - risanka
	18.30 Dokumentarec
	19.30 Veronica il volto dell'amore
	23.05 Da qui all'eternità - TV nadalj.

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 9.00 Dobro jutro po naše: Narodnoza- bavna glasba, vmes: Koledar; 7.40 Pravljica; 8.10 Na goriškem valu (po- novitev); 8.40 Slovenske popevke; 9.00 - 13.00 Dopoldanski program: Glasbe- ni mozaik; 10.10 S koncertnega in o- pernega repertoarja; 11.00 Oddaja za srednjo šolo; 11.20 Glasbeni potpuri; 11.30 Beležka; 11.40 Glasbeni potpu- ri; 12.00 Sestanek ob 12.00: Spozna- vajmo ribe našega morja; 12.20 Glas- beni potpuri; 13.20 15. mladinski pev- ski festival v Celju; 13.40 Glasbena priloga; 14.10 - 17.00 Radijsko popo- dne: Povejmo v živo; 15.00 V svetu filma; 16.00 Iz svetovne zakladnice pripovedništva; 16.30 Postni govor; 16.45 Glasbeni listi; 17.10 - 19.00 Zad- nji sklop: Mi in glasba: Nabožna glas- ba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glas- bena priloga.

RADIO OPČINE

oddaja na naslednjih frekvencah: 99,100, 90,600, 98,800 MHz

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poroči- la; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.45 Cestne informacije; 6.50 Objave; 7.20 Tržni- ce; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Zaklju- ček; 13.00 Otvoritev - Danes na valu

Spremenjene frekvence Radia Koper (slovenski program) — Srednji val 546,4 m ali 549 MHz; UKW — Beli Križ 102,0 MHz; UKW Skalnica 101,1 MHz; UKW Koper 98,1 MHz; UKW Nanos 88,6 MHz.

Radia Koper, Mladinska oddaja, Pe- sem tedna; 15.00 Dinar na dinar; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po že- ljah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Glasbene aktual- nosti; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijske vesti; 6.00 Otvoritev; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 O modi; 10.35 Vstop prost; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Danes bo govor o...; 14.35 Po- poldanski program; 15.00 Vrtljak kulture in umetnosti; 18.00 Besede in glas- ba; 18.45 Glasbeni program; 20.00 Za- ključek.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.05 Zele- ni val; 9.00 Radio anch'io; 11.10 Radij- ska priredba; 11.30 Glasba; 13.20 Ze- leni val weekend; 15.03 Radiodue za vsakogar; 16.00 Il Paginone; 17.30 Jazz; 18.00 Evropski spektakli; 19.15 Svet motorjev; 19.35 Audiobox; 20.30 Maigret - radij. priredba; 21.05 Simf. koncert; 23.05 Telefonski poziv - nočni program.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.05 Radiodue predstavlja; 8.48 Matilde - radij. priredba; 9.10 Disco- game; 10.30 Radiodue 3131; 15.00 I Promessi sposi - radij. priredba; 15.42 Omnibus; 18.32 Čas za glasbo; 21.00 Jazz; 21.30 Radiodue 3131 - nočni pro- gram.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Slovenski skladatelji mladim vio- linistom (5. oddaja); 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za... Najnovejši posnetek Bizetove opere »Carmen«; 11.35 S pesmijo po Jugo- slaviji; 12.10 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije; 13.00 Danes do 12.00 - Iz naših krajev - Iz naših spo- redov; 13.30 Od melodije do melodije; 15.30 Človek in zdravje; 14.05 Igor Stravinski: Pulcinella - suita za mali orkester po Pergolesiju; 14.30 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja in EP; 17.00 Studio ob 17.00, glasba; 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela...; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 Zakaj ima- mo radi...; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakah - glasba; 22.00 Našim po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 23.30 - 24.00 Iz glasbene skrinje; 23.05 Literarni nokturno - Gordana Kunaver; Poljub; 00.05 - 4.30 Nočni program - glasba.

Drevi sen. Battello o nasilju nad ženskami

Intenzivne volilne priprave komunistov z razpravami o kulturi in zdravstvu

Smo v predvolilnem času. Zaradi tega vse stranke imajo opravka tako s kandidaturami ter, v manjših občinah, z možnostjo predstavitve enotnih list s kandidati raznih odtenkov. Stranke pa izdelujejo tudi volilne programe v luči dosedanjih rezultatov, upoštevajoč seveda stvari, ki niso več predmet razprave ker so bile svojčas rešene, kot tudi stvari ki prihajajo na novo na dan.

Intenzivno dejavnost ima v tem času komunistična partija. Že pred nekaj tedni smo poročali o posvetu o kulturi, ki je bil v Gradišču. Tam so komunisti podrobno obrazložili kako si zamišljajo odnos med krajevnimi upravami in kulturo. To je še zlasti važno odkar imajo pokrajina ter občinske uprave kar precej pristojnosti na kulturnem področju, še posebej zato ker razpolagajo z denarjem, ki jim prihaja iz deželnih zakonov. Krajevne uprave imajo namreč možnost porazdeliti denar raznim kulturnim društvom ter ustanovam, marsikje pa so župani oziroma odborniki za kulturo sami porabili denar s tem, da so nase prevzeli breme, in tudi čast, prirediti kulturne nastope.

Prejšnjo soboto so imeli komunisti v Gorici posvet o zdravstvu. V upravljanju Krajevne zdravstvene enote so

delujejo namreč izvoljeni predstavniki za katere so se izrekli občinski svetovalci v vsej pokrajini. Ti upravljajo vso zdravstveno oskrbo, vključno štiri bolnišnice. KZE je tako največje podjetje v pokrajini, saj zaposluje več tisoč ljudi, veliko več kot največja tovarna na Goriškem, t.j. ladjedelnica v Trzinu. Komunistični zastopniki so na tem posvetu podrobno obrazložili kakšna so njihova stališča pri nas, kjer imamo še odprta vprašanja ohranitve štirih bolnišnic oziroma zapore dveh, krminske in gradeške, kjer manjkajo naprave v goriški bolnišnici in kjer je tržiška bolnišnica nedokončana. Istočasno pa so še neresena vprašanja območja preventivne oskrbe. Komunisti so zelo kritično analizirali položaj v goriški KZE, kjer sicer sodelujejo v upravljanju, vendar pa so v manjšini.

Danes zvečer bo na vrsti še ena pobuda KPI. Ta bo sicer drugačnega značaja. V mali dvorani Palace hotela bosta senator Nereo Battello in dr. Annagrazia Luzzatto, ki je pravna svetovalka družinske posvetovalnice, govorila o splošnem nasilju. Pravzaprav bosta stvar orisala iz pravnega zornega kota. Naslov večerne razprave je namreč: »Kje smo z zakonom o splošnem nasilju?« Znano je, da je bilo o-

krog tega zakona in tega vprašanja veliko govora, še zlasti pred nekaj meseci. Nocojšnja razprava se bo pričela ob 20.30.

Posveta o gospodarstvu danes ne bo

Za danes napovedanega posveta o vlogi zadržig pri odpravljanju gospodarske krize in zlasti nezaposlenosti, ne bo zaradi odsotnosti nekaterih predavateljev.

Posvet, ki ga je organizirala goriška pokrajinska uprava, bodo predvidoma priredili v prihodnjih tednih.

Sladkor proste cone

Od 15. t.m. je v teku razdeljevanje kontingenta sladkorja proste cone za letos. Upravičenci imajo pravico do štirih kilogramov sladkorja po znižani ceni za obdobje marec - april. Cena sladkorja proste cone je 790 lir za kilogram, medtem ko je cena sladkorja v prosti prodaji skoraj 500 lir višja.

Zaradi manjšega števila otrok

Ohranitev ali združevanje šol? Drevi razprava v Doberdolu

Padanje števila otrok, ki obiskuje osnovne šole, tako slovenske kot italijanske, je pereč problem s katerim se soočamo že nekaj let. Še posebej je to vprašanje aktualno v našem primeru, to je v primeru slovenskih šol. Vprašanje ni pereče samo v mestih, kjer živimo skupno z državljani italijanske narodnosti, marveč tudi v slovenskih vaseh. Ko smo letos 5. januarja objavili v našem dnevniku dolg pogovor z doberdolskim županom, dr. Mariom Lavrenčičem, nam je ta povedal, da bodo v prihodnjih letih težave z obstojem slovenske šole v Dolu in v Jamljah. Podatki namreč kažejo, da v teh dveh vaseh v prihodnjih letih ne bo otrok za obiskovanje osnovne šole, oziroma, da bodo imeli po enega ali največ dva otroka za posamezni razred. Kaj torej napraviti? Ohraniti tako šolo ali poskrbeti za prevoz teh posameznih otrok v šolo v Doberdob, kjer bi bil pouk boljši in kjer bi tudi odvečne učitelje lahko drugače uporabili? To vprašanje je takrat postavil doberdolski župan in dejal, da se bo njegova uprava o teh stvareh pogovorila s strokovnjaki.

Tak posvet bo danes zvečer v občinski telovadnici v Doberdolu. Sklicuje ga doberdolska občinska uprava. Na razpravi bodo sodelovali prof. Karlo Černic, odbornik za šol-

stvo v občini, ki bo imel uvodno poročilo v katerem bo nanizal vse statistične podatke, dr. Miroslava Brani - Saksidova, didaktični ravnatelj doberdolsko-sovodenjskega okoliša, prof. Vladimir Šturm, tajnik Sindikata slovenske šole v Gorici, Janko Gergolet, predsednik okoliškega sveta didaktičnega ravnateljstva v Doberdolu, Karel Devetak, načelnik SLORI v Gorici, dr. Karel Bresciani, odgovoren za šolstvo pri SSO in dr. Pavel Stranj, načelnik odbora za šolstvo pri SKGZ. Razpravo bo vodil župan dr. Mario Lavrenčič. Pričela se bo ob 19.30.

Posvet o semeniščih

Tudi o ljubljanskem semenišču in vzgoji v njem bo govor danes popoldne v mali dvorani centra Fogar v Semenški ulici, kjer center za socialno in versko zgodovino prireja posvet o vzgoji v semeniščih nekdanje habsburške monarhije. Govor bo o semeniščih v Pavii, Padovi in Ljubljani. O tem bo poročal prof. Dolinar s teološke fakultete ljubljanske univerze.

Drevi koncert praškega orkestra

V goriškem auditoriju bo drevi, ob 20.30, koncert komornega orkestra konservatorija iz Prage. Gre za zelo znan orkester, katerega začetki segajo v petdeseta leta prejšnjega stoletja. V Pragi je bila namreč višja glasbena šola ustanovljena že v letu 1908.

Praška glasbena šola je zelo znana ne samo doma marveč v širšem svetu. V tamkajšnjem konservatoriju imajo znan orkester, poleg tega deluje v Pragi še šest podobnih ansamblov. Orkester konservatorija je dobil laskava priznanja na raznih festivalih.

Iz bolnišnice

Precej hude telesne poškodbe je v prometni nesreči zadobil 25-letni Michele Pin iz Fare, Ul. Gorizia 11. Z motornim kolesom je silovito trčil v parkirani avtomobil v Ul. Aquile v Gorici. Nesreča se je zgodila nekaj pred 18. uro.

izleti

SPDG priredi v nedeljo, 17. t.m., pohod skozi Kromberk, Loke, nad izvirom Lijaka na Ravnicu. Hrana iz nahrbtnika. Vodila bosta Edi Bavcon in Zdenko Vogrič. Pohod ni naporen. Zbirališče ob 9. uri pri mejnem prehodu v Škabrijelovi ulici. V primeru slabega vremena pohoda ne bo.

predavanja

Knjižnica Franceta Bevka v Novi Gorici priredi drevi, ob 18. uri, v dvorani zavarovalne skupnosti Triglav kulturni večer s predstavitev knjige Edvarda Kocbeka »Strah in pogum«. Predavala bo dr. Helga Glušič.

kino

Gorica

VERDI 18.00 — 22.00 »Femme Publique«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VITTORIA 17.30 — 22.00 »Le piccole collegiali«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00—22.00 »La storia infinita«.

Tržič

EXCELSIOR 17.30—22.00 »Non ci resta che piangere«.

COMUNALE 20.30 »Buonanotte mamma«. Gledališka abonmajska predstava.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 in 20.00 »E.T. — Vesolječek«.

SVOBODA 20.00 »Jor — lovec iz dočdnosti«. Ob 22.00 »Strasti«. Nemški erotični film.

DESKLE 19.30 »Beg iz El Diabla«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Provvidenti, Travnik 34, tel. 84-972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al Redentore, Ul. F.lli Rosselli 23, tel. 72-340.

POGREBI: Danes v Gorici, ob 8. uri Giuseppina Ellero iz splošne bolnišnice, ob 9.30 Stanislav Komavli iz splošne bolnišnice, ob 11. uri Maria Vidri iz splošne bolnišnice, ob 12.30 Bogomila Leban iz splošne bolnišnice.

Na zadnji seji pred iztekom mandata

Tudi v Doberdolu so odobrili letošnji finančni načrt občine

Z večino glasov, vzdržal se je edini prisotni svetovalec SSK, je občinski svet v Doberdolu na zadnji seji, v sredo popoldne, odobril finančni načrt za letos. Občinska uprava v Doberdolu bo letos upravljala nekaj nad dve milijardi lir sredstev. Skoraj 600 milijonov lir bo šlo za takojmenovane tekoče stroške (stroški za redno delovanje različnih služb, za plače osebja, vzdrževanje poslopij itd.); vrednost investicij znaša okrog 1,3 milijarde lir, razliko pa predstavljajo takojmenovane krožne postavke. Programsko poročilo o letošnjem proračunu je bilo predmet razprave že na zadnji seji občinskega sveta, zato so se na seji, v sredo popoldne, zaustavili predvsem na preučevanju nekaterih postavk samega finančnega dokumenta, predvsem pa je bilo treba nekoliko spremeniti (zaradi manjšega dotoka predvidenih nakazil) osnutek proračuna, ki so ga svetovalci prejeli že pred dnevi.

Največ razprave je bilo kajpak o predvidenih posegih na področju javnih del: socialni center v Jamljah, urejevanje okolice jezera, urejanje in opremljanje županstva. Pripombe na račun predvidenih posegov je izrekel

načelnik svetovalske skupine dr. Maks Gergolet, ki je bil sicer tudi edini predstavnik svoje skupine, prisoten na seji. Glede predvidenih 25 milijonov lir za gradnjo socialnega centra v Jamljah, kolikor jih namerava občina nameniti v tem letu v ta namen (iz prodaje juserskih zemljišč se je na skladu v prejšnjih letih zbralo že okrog 120 milijonov lir), bi kazalo ponovno preučiti prvotni načrt, ker da se odpirajo nove možnosti uporabe javnih zgradb (šol). Gergolet je kritiziral tudi načrt urejevanja okolice jezera, ki da je preobsežen, medtem ko je občina po drugi strani precej zanemarila vprašanje varstva okolja na območju Sabeljskega jezera. Bilo je tudi nekaj pripomb, zakaj v finančnem načrtu ni postavke za nabavo opreme, ki bo potrebna v obnovljenih prostorih županstva. Na Gergoletove pripombe je odgovoril župan dr. Mario Lavrenčič, ki je dejal, da v Jamljah tudi v prihodnje ne bo najbrž možnosti uporabe že obstoječih javnih zgradb za socialni center, glede predvidenih posegov za urejanje okolice Doberdolskega jezera pa, da je občina dolžna začeti z izvajanjem načrta, medtem ko bo za škodo, ki

je nastala na območju Sabeljskega jezera ob graditvi tržaškega vodovoda, zahtevala odškodnino. Lavrenčič je dejal tudi, da vprašanje nabave opreme na županstvo še ni tako nujno, reševali ga bodo v prihodnje, tudi ob upoštevanju možnosti koriščenja leasinga. Na zadnji seji so odobrili tudi nekaj sklepov, ki so tako ali drugače povezani s proračunom. Tako so določili višino odškodnine županu in odbornikom (ostane enaka lanske) ter sejnine svetovalcem. Odobrili so tudi manjšo varianto k občinskemu gradbenemu načrtu na območju Jamelj ter predlog, da se geometru Mirandi poveri nalog za pripravo načrta izpopolnitve omrežja javne razsvetljave ter načrta za gradnjo avtobusne čakalnice v Doberdolu.

Ob koncu seje, ki je bila predvidoma zadnja v tej mandatni dobi, se je župan Lavrenčič zahvalil vsem za sodelovanje pri upravljanju občine. Seja v sredo popoldne je bila predvidoma zadnja pred zapadlostjo mandata občinskega sveta; le v slučaju če se bodo v prihodnjih dneh pojavila nova in nujna vprašanja, se bo občinski svet predvidoma sestel še enkrat.

Začetek 16. izvedbe popularne revije

Štirje zbori jutri zvečer na Primorski poje v Trzinu

Jutri steče ena najbolj množičnih kulturnih manifestacij na Slovenskem, revija pevskih zborov Primorska poje, ki bo tokrat doživela svojo 16. izdajo. Množična pobuda se letos uvršča v proslavljanja ob 40-letnici osvoboditve in vsebuje novost v primerjavi s prejšnjimi. Letos so se koncertni večeri podvojili, kar pomeni za prireditelje, Zvezo slovenskih kulturnih društev in Združenje pevskih zborov Primorske, dodatno bremenitev, a tudi dokaz, da je zborovsko petje gotovo najbolj priljubljena kulturna zvrst med primorskimi ljudmi.

Prva koncerta bosta jutri v Šempasu in Trzinu. V tem kraju se je prirediteljem pridružil še Javni večnamenski kulturni center, ki je v organizaciji sodeloval že lani, ko je bila prireditev v kinodvorani Excelsior. Tokrat pa se bodo slovenski pevci predstavili v občinskem gledališču, kar je vsekakor pomemben dogodek za Slovence iz Laškega. Upati je, da bo občinstvo, podobno kot lani, polnoštevilno obiskalo prireditev in s tem na najboljši način poplačalo trud prirediteljev.

Jutri ob 20.30 bo kot prvi nastopil mešani pevski zbor Oton Župančič iz Štandreža (vodi ga Elda Gravner - Nanut). Sledili mu bodo: moški zbor

Novi sveti Anton iz Trsla (Edi Race), mešani zbor iz Divače (Edi Race), ter komorni mešani zbor iz Nove Gorice (Štefan Mauri). Po koncertu bodo podelili priznanja zaslužnim zborom in pevovodjem, ki so s svojo večkratno prisotnostjo na reviji obogatili to pobudo.

Skupščina v tovarni Adriplast

Uresničevanje načrta preureditve proizvodnje v podjetju Adriplast v Trzinu poteka prepočasno. Tako so ugotovili na včerajšnji skupščini delavcev, ki so v dopolnilni blagajni. Počasnejši ritem pri uresničevanju načrta novzroča zaskrbljenost, saj se bo nujno podaljšal rok trajanja dopolnilne blagajne.

S posodobljenjem tehnologije in raznimi drugimi ukrepi se bo število zaposlenih v podjetju v prihodnje zmanjšalo za tretjino.

● Gasilce iz Trzina so v sredo poklicali v Romjan, kjer je ogenj zajel ostrešje in lesen pod stare hiše, v kateri prebiva Maria Sinico, v Ul. Monte sei lusi 30. Škoda je omejena.

Možnost za ponovno odprtje tovarne kontejnerjev Inteco

Mogoče bodo že v prihodnjih mesecih spet obnovili proizvodnjo v tovarni kontejnerjev Inteco v goriški industrijski coni. Dežela je namreč pripravljena zajamčiti potrebna denarna sredstva tržaškemu Lloydju za izdelavo okrog pettisoč kontejnerjev. 14 milijard lir, kolikor bo predvidoma znašala vrednost naročila, naj bi pod ugodnimi kreditnimi pogoji zagotovili denarni zavodi iz naše dežele. Pogoji za dodelitev jamstva, odnosno finansiranja je, da se investicija uresniči v naši deželi, z drugo besedo, da se naročilo poveri podjetju, ki ima sedež v Furlaniji - Juljski krajini. Specializirano podjetje za izdelavo kontejnerjev pa je prav Inteco, kjer pa je proizvodnja ustavljena že skoraj dve leti.

Vest o možnosti za pozitivno rešitev krize v sovedenjski tovarni sta na tiskovni konferenci sporočila deželna odbornika za prevoze Di Benedetto in za delo Brancati. Za izpolnitev naročila bi v Intecu delali približno eno leto, zaposlili pa bi okrog sto delavcev.

Podobnikove misli o umetnosti

V Likovni vitrini Društva likovnih umetnikov severnoprimskega območja v zgradbi zavarovalnice Sava, v

Novi Gorici, je odprta razstava barvnih fotografij in kamnov dr. Rafaela Podobnika. Zobozdravnik po poklicu velik del svojega prostega časa in sredstev namenja umetnosti. V priloženem katalogu, ki je izšel ob razstavi slikar objavlja svoje misli o umetniškem delu, pod naslovom Barvne fotografije na temo les in kamni iz popotne zbirke.

Piše, »da fotografiji moramo najti lepoto in resnico o njej, saj sta nas svetlopiše in življenje napravila nevernes«. O lesu pravi, »da je lep, krhek in minljiv kot življenje. Če ne okamenim, prej ali slej izgine. Spreminja se in tik pred smrtjo postane najlepši«. O razstavljenih kamnih pojasnjuje, »da so lepi, nenavadni in zanimivi. V trenutku šibkosti priznam, da so mi všeč tudi zato, ker ne gorijo in ker se v njih ne morejo zarežiti črvi«. Glede svojega dela kot umetniškega fotografa razmišlja, »da je čar čiste likovnosti, barv zapeljiv, toda naj mi bodo bogovi naklonjeni, da v svojih delih ne bi postal sam sebi namen. Nesmisel ne izpoveš z nesmislom in v uporabi moraš biti razumljiv«.

Umetniški fotograf in umetnik dr. Rafael Podobnik prikazuje sedaj v Novi Gorici 15 barvnih fotografij večjega formata in 10 umetniško izbranih oziroma oblikovanih kamnov. Razstava bo odprta do 15. marca. (m.d.)

Primorska poje

Z dvema koncertoma, in sicer v Trziču in Šempasu, se bo jutri, 16. t.m., začela že šestnajsta revija pevskih zborov »Primorska poje«, na kateri bo na 21 koncertih v raznih krajih Primorske in zamejstva nastopilo kar 122 pevskih zborov, kar pomeni, da bo na reviji nastopilo nad 4000 pevcev in pevk.

Organizatorja te pomembne manifestacije, ki se bo zaključila 21. aprila, sta Zveza slovenskih kulturnih društev in Združenje pevskih zborov Primorske.

Zaradi velikega zanimanja za prireditve objavljamo celoten spored le-te, kakršnega so nam pač poslali organizatorji.

TRŽIČ (16. marca ob 20.30 v občinskem gledališču)

Mešani zbor Oton Župančič - Štandrež, moški zbor Novi sv. Anton - Trst, mešani zbor Divača, mešani zbor Vrtojba, Komorni mešani zbor Nova Gorica.

ŠEMPAS (16. marca ob 20. uri)

Ženski zbor Postojna, oktet Nediža - Kred, Lovski zbor Zlatorog - Vipava, moški zbor Iskra - Bovec, mešani zbor Bilje, Orehovlje, Miren, moški zbor Vasilij Mirk - Prosek Kontovel.

PRESTRANEK (17. marca ob 16. uri)

Ženska pevska skupina Stu ledi - Trst, moški zbor Ivana Kokošar - Koritnica, moški in mešani zbor Lijak - Vogrsko, moški zbor Svoboda - Anhovo, moški zbor Ciril Kosmač - Koper, mešani zbor Lipa - Šempas.

PODNANOS (17. marca)

Oktet France Bevk - Otalež, ženski zbor Kolektor - Idrija, mešani zbor Triglav - Bukovica, moški zbor Fran Venturini - Domjo, mešani zbor Primorac - Trebče, moški zbor Dragotin Kette.

TRST (23. marca ob 20.30 v Kulturnem domu)

Ženski zbor Prosek - Kontovel, moški zbor iz Postojne, mešani zbor Igo Gruden - Nabrežina, mešani zbor Bojan - Dornberk, mešani zbor Obala - Koper.

KOBARID (23. marca ob 20. uri)

Sovodenjska dekleta, ženski zbor Brje, mešani zbor Rečan - Ljesa, mešani zbor Drago Bajc - Vipava, moški zbor Divača, mešani zbor Bazovica - Reka.

DEKANI (24. marca ob 16. uri)

Lovski oktet - Postojna, mešani zbor Dekani, mešani zbor Košana, mešani zbor italijanske skupnosti Izola, ženski zbor Ivan Grbec - Škedenj, mešani zbor Milan Pertot - Barkovlje.

DIVAČA (24. marca ob 16. uri)

Dekliški zbor Števerjan, mešani zbor Kalc - Knežak, pevska skupina Koper, mešani zbor Studeno, moški zbor France Bevk - Šmarje pri Kopru, moški zbor Valentin Vodnik - Dolina.

GORICA (30. marca ob 20. uri v Avditoriju)

Mešani zbor Štandrež, moški zbor Razpotje - Col, mešani zbor Podnanos, mešani zbor Soča - Kanal, moški zbor Srečko Kosovel - Ajdovščina.

ŠKOFIJE (30. marca ob 20. uri)

Lovski zbor Dekani, moški zbor Rdeča zvezda - Salež, mešani zbor Bertoki, mešani zbor PD Mačkolje, Dekliški zbor Vesna - Križ, moški zbor Franc Zgonik - Branik.

KNEŽAK (31. marca ob 16. uri)

Mešani zbor Pod skalo - Črni kal, mešani zbor Slovan - Padriče, oktet Škofije, mešani zbor Lipa - Bazovica, mešani zbor Slavec - Rimanje, moški zbor Meblo - Nova Gorica.

HUM (31. marca ob 16. uri)

Ženski zbor Jože Pahor - Sežana, moški zbor Šimen Golja - Kneža, moški zbor Skala - Gabrje, moški zbor Kogoj Justin - Dolenja Trebuša, mešani zbor Svoboda - Renče, moški zbor Bukovje.

BAZOVICA (13. aprila ob 20.30)

Ženski zbor Topničar - Trnovo, ženski zbor Tabor - Opčine, moški zbor J. P. Vojko - Dvori nad Izolo, oktet Javor - Pivka, moški zbor Karol Pahor - Piran, mešani zbor Rupa - Peč.

CERKNO (13. aprila ob 20. uri)

Moški zbor Štmaver, ženski zbor Franc Zgonik - Branik, moški zbor Triglav - Trenta, oktet Simon Gregorčič - Kobarid, moški zbor Miren.

DOLENJA TREBUŠA (14. aprila)

Mešani zbor Ivan Pregelj - Most na Soči, mešani zbor Drežnica, ženski zbor ETA - Cerkno, oktet J. P. Vojko - Spodnja Idrija, moški zbor ZDSM - Idrija, moški zbor Mirko Filej - Gorica.

KOŠANA (14. aprila ob 16. uri)

Dekliški zbor Slovenski šopek - Mačkolje, moški zbor Soča - Nova Gorica, dekliški zbor italijanske skupnosti Izola, moški zbor Tabor - Opčine, moški zbor Bojan - Dornberk, mešani zbor Tabor - Opčine.

NOVA GORICA (19. aprila ob 20. uri)

Moški zbor Fantje izpod Grmade - Devin, Obalni oktet, dekliški zbor Devin, komorni mešani zbor Postojna, mešani zbor Lojze Bratuž - Gorica.

ŠPETER (20. aprila ob 20. uri)

Mešani zbor Pod Lipo - Barnas, ženski zbor Goriška - Brda - Dobrovo, moški zbor Andrej Paglavac - Podgora, oktet Vrtnica - Nova Gorica, PAZ Vinko Vodopivec - Ljubljana.

IZOLA (20. aprila ob 20. uri)

Mešani zbor Društva upokojencev - Koper, mešani zbor Jadran - Milje, ženski zbor Slovenijales - Spodnja Idrija, mešani zbor Marij Kogoj - Trst, mešani zbor Sv. Jernej - Opčine, mešani zbor Ciril Silič - Vrtojba.

OTLICA (21. aprila ob 16. uri)

Moški zbor Kraški bori - Stanjel, dekliški zbor Grlica - Budanje, mešani zbor F. B. Sedej - Števerjan, moški zbor Valentin Stanič - Levpa, moški zbor KK Vipava - Šempeter, mešani zbor Finančni delavci - Nova Gorica.

LOKEV (21. aprila ob 16. uri)

Ženski zbor Repentabor, moški zbor Kras - Opatje selo, mešani zbor Primorsko - Mačkolje, mešani zbor Jože Srebrnič - Deskle, moški zbor Jezero - Doberdob, mešani zbor Tomos - Koper.

BESEDA O STISKI

Piše Alenka Rebula Tuta

Vzeti zdravje v svoje roke

Z današnjim zapisom končujem z »Besedo o stiski« v upanju, da je rubrika vsaj delno odgovorila na vaša pričakovanja. Argumentov je nešteto, mislim pa, da sem omenila večino onih, ki so danes prisotni med nami na posebno pereč način.

Tokrat bi se rada ustavila še enkrat ob problemu, ki sem ga načela zadnjič, in sicer o odgovornem starševstvu. Poleg skrbi za otrokovo duševno zdravje imajo starši namreč veliko opraviti (zlasti pri predšolskem otroku) z boleznijo. Majhen otrok je veliko bolj pogosto bolan kot na primer šolar ali mladostnik, pa naj gre za obolenja dihal, prebavil ali za otroške bolezni.

Z BOLEZNIJO NE ZNAMO VEČ RAVNATI

Ko sem pred nekaj meseci poslušala predavanje nekega zdravnika (pediatra), je ta omenil, da so današnje mlade matere neprimerno bolj razorožene pred boleznijo svojega otroka kot so to bile njihove babice. S tem je hotel reči, da današnja mati popolnoma prelagi na zdravnika tudi celo vrsto blagih obolenj, ki bi jih bila morda njena babica znala zdraviti sama. Tu ne gre za to, da bi kdo branil vraževerne posege in odklanjal zdravniško pomoč. Gre le za to, da dostikrat tudi zdravnik laže dela z materami (očetje so običajno odsotni pri takih odločitvah), ki si znajo tudi same pomagati in zaupajo v svoje sposobnosti.

Poglejmo na primer, kaj so znale nekatere babice (seveda ne vse, zlasti mestne ne): znale so skuhati čaj proti kašlju ali narediti sirup za izkašljevanje, delati obkladke proti bolečinam v sklepih, znale so razkuževati, negovati udarce in podplutbe, zbijati vročino, ustaviti hudo drisko ali pomiriti krče (če ni šlo za kaj hujšega). Lahko bi še naštevale, pa bom omenila vsaj še eno sposobnost: znale so presoditi, če ima otrok ali odrasli vročino in koliko je visoka, znale so ločiti dihalne težave ob začetku pljučnice od dihalnih težav drugega izvora in tako naprej. Skratka, imele so neke vrste diagnostično sposobnost zelo elementarne vrste, zaradi katere so velikokrat šle klicat zdravnika drugače kot danes mi: ne zato, naj pride pogledat, kaj otrok ima, ampak naj pride, ker ima otrok pljučnico.

Današnji način življenja nas je privedel do tega, da smo se oddaljili od svojega telesa, daga ne znamo več pozorno opazovati v njegovih bolezenskih znakih in da ne znamo razpoznavati vsega, kar bi lahko, pa čeprav nimamo zdravnikov. Tako nobenim staršem ne škodi, če znajo razumeti, »kako« kašlja otrok, pogledati v grlo, če poznajo osnovne simptome najbolj pogostih otroških obolenj in domača zdravila zanje. Tako na primer vemo, da gripe (influence) ni smiselno zdraviti z antibiotiki, toda večina staršev bi le rada otroku pomagala, da bi laže preboleval dolgo bolezen res ne zna ukreniti ničesar drugega kot dajati aspirin, antibiotik ali sredstvo za zbijanje vročine. Pa smo si ljudje vsi

dar v stoletjih, ko zdravniška pomoč še ni bila tako razširjena, nabrali nekaj znanja o samopomoči. Marsikaj v tem znanju se je izkazalo za zgrešeno, a veliko je tudi potrjenih ukrepov, s katerimi soglaša danes tudi uradna medicina. Mislim, da je naša današnja odpuščenost naravi razvidna tudi v tem, da si z njo ne znamo pomagati. Med stotinami korenin, listov in cvetov, semen in hlapnih olj ne znamo več poiskati tega, kar nam lahko pomaga, ampak se raje obrnemo na lekarnarja za vsako najmanjšo stvar.

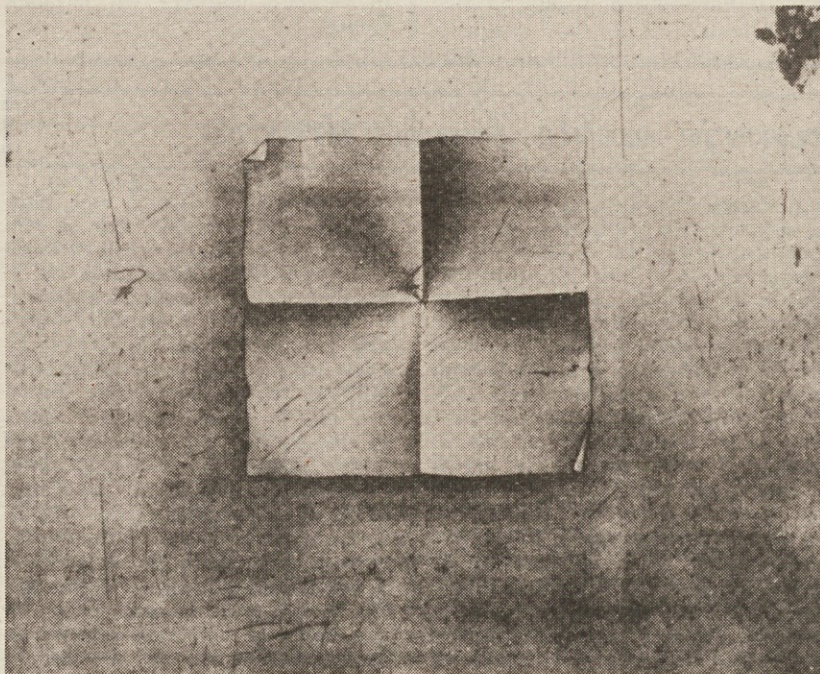
Prav iste ugotovitve lahko obrnemo na hrano: danes veliko ljudi ne ve, katera hrana je primerna za določena obolenja. Običajno kuhamo na primer zelenjavo brez zavesti, da ima tudi zdravilne lastnosti. Dovolj je poznati učinkovanje limone, zelja ali jabolka, da ob raznih obolenjih znamo otroku in odraslemu pomagati tudi s prehrano.

NEKAJ BRANJA ZA SAMOPOMOČ

Tokrat bom naštetela celo vrsto knjig, ker je argument res obširen in je pridobitev znanja o naravnih zdravilih dolga in zapletena zadeva. Naprej bi omenila serijo knjig francoskega zdravnika J. Valneta, ki je na tem področju svetovna avtoriteta in je tudi ustanovitelj zdravniške šole za zdravljenje z aromaterapijo (zdravljenje s hlapnimi olji). To so knjige »Cura delle malattie con ortaggi, frutta e cereali«, »Cura delle malattie con le essenze delle piante« ter »Cura delle malattie con le piante«. Njegovi učenci pa so avtorji dveh knjig, ki še razvijata to teorijo in jo utemeljujejo z gradivom, ki je dragoceno zlasti za zdravnike: J. Bouhurs »La salute del bambino con le piante« ter Valnet, Duraffourd in Lapraz: »Fitoterapia e aromaterapia: una nuova medicina. Come curare le malattie infettive con le piante«. Vse te knjige so izšle pri založbi Giunti Martello.

V zbirki založbe Red. Studio redazionale je izšla tudi cela vrsta knjig na to temo. Omenila bi zlasti delo v dveh knjigah: Medicine dolci per i vostri bambini. Tudi tu velja pripomniti, da daje samopomoč najboljše rezultate, če nam je ob strani zdravnik, ki pozna tako tradicionalno medicino kot nove in stare, drugačne pristope do bolezni. Zato bi omenila še, da deluje v »Centro antroposofico di Trieste« na sedežu krožka »Spirales« v Ulici Felice Venezian tudi zdravniška služba. Zdravnika sta dva in prihajata v Trst dvakrat na mesec (datume določajo sproti). Kogar zanima ta način zdravljenja, se torej lahko obrne tudi do članov te organizacije, ki dajejo vsa potrebna pojasnila. Zdravniki seveda sprejemajo tudi otroke in predpisujejo v glavnem homeopatska zdravila oziroma zdravila antroposofske šole Rudolfa Steinerja ter zelišč, izvlečke in podobno. Mislim, da v Trstu deluje še nekaj zdravnikov s podobno usmeritvijo: naslove lahko dobite v lekarnah v Naselju San Sergio in na Trgu della Borsa.

Globina in ploskev

V piranski galeriji Meduza je razstavljal tržaški grafik Marjan Kravos. Lahko smo si ogledali dela, ki nadaljujejo Kravosovo raziskavo o odnosu med ploskvijo in globino, med prostorom in ravnino grafičnega lista

DANES OB 18. URI

Irena Žerjal v Sežani

Čas, ki ni najbolj naklonjen izhajanju literature sili mnoge avtorje, da izdajajo knjige v samozaložbi. Tako je tudi Irena Žerjal sama poskrbela za svojo pesniško zbirko Alabaster, ki ji je tudi sama napisala komentar in jo tako poslala med bralce. Enako je ravnala že leta 1974. ko je v samozaložbi izdala Klišarno utopičnih idej in 1977. leta Pobeglo zvezdo.

V nezajetni knjigi je izbranih 45 pesmi, ki so porazdeljene v 5 razdelkov, dovolj zanimivo branje sveže poezije, ki si na vsak način zasluži pozornost.

Ob predstavitvi pesniške zbirke bo tudi otvoritev razstave risb in akvarelov Antona Plestenjaka. Anton Plestenjak sodi v starejšo generacijo slovenskih slikarjev. Kot finančni uradnik v Ljubljani se je prvič javnosti predstavil s svojimi slikami 1927. leta, leto kasneje pa na ljubljanskem velesejmu v Tivoliju, kjer je razstavljal skupaj z M. Jamo, M. Sternom, L. Dolinarjem, G. A. Kosom, B. Jakcem in I. Čargom.

Razstava bo v Kosovelovi knjižnici na ogled do 30. marca.

A. N.

Kaj raste na našem glasbenem vrtilčku

Evropsko leto glasbe. Izčrpen članek o raznih iniciativah v tem letu je za Primorski dnevnik (10.1.85) napisal Marijan Zlobec. Iz članka sledi, da bo slovenski delež pri tej mednarodni pobudi (evropsko leto glasbe sta oklicala Evropski svet in Evropska gospodarska skupnost) bogat in vsestranski. Nas pa zanima, če bomo tudi Slovenci tostran meje soudeleženi pri raznih pobudah, ali pa bomo kot tista muha, ki je sedela na volovem rogu in rekla: »Orjeva«. Zelo se mi zdi zanimivo in pohvalno, da bo kot piše Marijan Zlobec, »slovenska akcija... opozorila tudi domačo javnost na razmere v slovenski glasbi in pritegnila pozornost k reševanju doslej nerazrešenih problemov na tem področju«. Če je le kaj take pobuda koristna in potrebna, je to gotovo pri nas v zamejstvu. Mogoče je pa evropsko leto glasbe tista priložnost, da kritično presodimo kaj raste in kaj zraste na našem glasbenem vrtilčku. Predno bi naštevale naše uspehe in neuspehe, bi pa le rad povedal svoje nestrokovno mnenje (hvaležen bom, če me bodo sociologi ali drugi popravili) o globljih vzrokih za današnje stanje

Prvi vzrok lahko iščemo že v italijanski šoli, ki glasbi ne posveča potrebne pozornosti. Seveda velja isto za slovensko šolo z italijanskim učnim programom. Pomanjkanje glasbene vzgoje nekako nadomesti velika glasbena tradicija. Vendar je velika razlika med italijansko glasbeno tradicijo in slovensko glasbeno tradicijo. Naša izhaja najbrž iz fantovskega petja na vasi: o tem priča bogato delovanje naših pevskih zborov in raznih oktetov. Skupek glasbene nevzgoje in enostranske glasbene tradicije pa ustvari pravemu glasbenemu življenju nenaklonjeno miselnost; to prav tako pri tistih posameznikih, ki imajo »v rokah« škarje in platno, kot pri množici »porabnikov«.

Drugi vzrok izhaja iz naših specifičnih manjšinskih pogojev. V občutku ogroženosti se nam dogaja to, kar se dogaja tistim otrokom, ki so zaradi kake bolezni deležni obilo sočutja in malo ali nič vzgoje. Rezultate takih primerov pozna gotovo vsak sam iz lastne izkušnje. Zadovoljni moramo biti z vsem kar sploh imamo, zato tega ne smemo kritizirati. V svoji dobronamerni nekritičnosti smo tako večkrat ustvarili pravi »raj za povprečneže«.

Tretji vzrok lahko iščemo v naši potrošniški miselnosti. Potrošništvo je danes gotovo širok problem, naš glasbeni problem pa lahko strnemo v Frommovem »imeti ali biti«. Imeti diplomu ali biti glasbenik? Le kdor dobro pozna glasbene razmere lahko razume, kako velika je lahko razlika med tema dvema pojmom. Pogovorite se s starši, katerih otroci študirajo glasbo in razumeli boste, kako je važno, da prideš do diplome in kako malo važno (če ne celo škodljivo) je koncertno udeleževanje. Premalo važnosti postavljamo na dejstvo, da je za mesto v orkestru važna predvsem dobro opravljena avdicija; največkrat pa sploh ne vemo, da za poučevanje na glasbenem konservatoriju diploma ni pogoj — pač pa je pogoj koncertno udeleževanje. Ne bi tu razpravljali o dobrih in slabih straneh tega sistema: dejstvo je, da prav to budi pri mladih smisel za koncertiranje in jih vzpodbuja k študiju, ki je za to potreben. Ker šola Glasbene matice pri nastavljanju svojih učnih moči ne sledi temu sistemu, pri mladih slovenskih glasbenikih odpada ta stimulus za koncertno udeleževanje, kar smemo gotovo šteti

kot četrti vzrok za naše skromno glasbeno življenje. Kdor ima vpogled v dokumentacijo, ki jo mladi italijanski glasbeniki pošiljajo skupaj s prošnjo za službo na konservatorije, lahko zlahka opazi ogromno razliko v koncertnem udeleževanju in prizadevnosti med enim in drugim.

Mogoče bi lahko iskali še en razlog za skromno glasbeno življenje v splošnem oboževanju tehnike in tehnologije. Ta miselnost, dandanes razširjena po vsem svetu, nas privede do tega, da pozabljamo, da je glasba pravzaprav umetnost. (Značilnost našega časa je: mladi begajo od mojstra do mojstra v upanju, da dobijo boljšo in modernejšo tehniko, pri tem pa pozabljajo, da je tehnika le sredstvo in ne cilj). Da je pa prava tehnika le tista, ki jo narekuje glasbena misel, nam dokazujejo tudi taki »samouki«, kot so Gazzelloni, Fabbriani in Kuiken; uveljavili so se predvsem s svojo umetniško osebnostjo, doprinesli pa tudi mnogo novega v tehniko svojega instrumenta.

MILOŠ PAHOR

(Se nadaljuje)

Košarka: po zmagi nad CSKA v pokalu prvakov Zagrebska Cibona v superfinalu

CSKA Moskva - Cibona 66:71 (29:33)

CSKA MOSKVA: Jerjomin 6 (2:3), Gusev 11 (0:3), Tarakanov 10 (2:2), Lopatov 9 (0:1), Enden 2, Popov 1 (1:4), Tkačenko 11 (3:5), Jermolenki 4, Tihonenko, Pankraškin 12.

CIBONA ZAGREB: M. Nakić 5 (1:2), A. Petrović 23 (6:9), Bečić, Čutura 13 (9:15), D. Petrović 18 (4:7), Knež 9 (3:4), Vukičević 3 (3:4), Ušić, I. Nakić, Arapović.

SODNIKA: Jahoda (ČSSR) in Gerard (V. Britanija). PON: Nakić, Enden, Tkačenko, Tarakanov, Ušić, Pankraškin. 3 TOČKE: Gusev 1, Lopatov 1, A. Petrović 5, D. Petrović 1.

MOSKVA — Zagrebški Ciboni je uspel veliki podvig. V Moskvi je premagala domače moštvo CSKA in se tako uvrstila v superfinale pokala prvakov, v katerem bo igrala proti Realu.

Včerajšnja tekma ni bila kaj priča o kakovosti. Cibona je igrala pod velikim psihičnim pritiskom. Morala

je namreč nujno zmagati, domače moštvo, ki je bilo že izločeno iz superfinala, pa je igralo nezbrano. Obe ekipi sta tako zgrešili veliko število metov, Cibona pa je v ključnih trenutkih srečanja le pokazala večjo voljo do zmage in tudi zaslužno slavila. V vrstah zagrebškega moštva sta tokrat zadovoljila le Aca Petrović in Čutura, medtem ko je Dražen Petrović igral pod svojimi sposobnostmi.

Granarolo — Makabi 94:86
Real Madrid — Bancoroma 97:90

KONČNA LESTVICA

Cibona	10	7	3	881:827	14
Real Madrid	10	7	3	933:874	14
Makabi	10	6	4	861:878	12
CSKA Moskva	10	4	6	824:819	8
Bancoroma	10	4	6	836:879	8
Granarolo	10	2	8	843:903	4

V superfinalu, ki bo 3. aprila v Atenah, bosta igrala zagrebška Cibona in madridski Real.

Košarkaricam Fiorelle evropski pokal prvakinj

Fiorella — Daugava 63:55 (34:30)

VITERBO — Košarkarice Fiorelle iz Vicenze so poskrbele za lep podvig. V finalu pokala prvakinj so namreč zaslužno premagale sovjetsko moštvo Daugave iz Rige, v katerem igra tudi »slavna« Semjonova, ki je na tem srečanju dosegla 25 točk. Najzaslužnejša za zmago italijanske ekipe je Američanka Lawrenceja, ki je dosegla 22 točk, dobro pa je igrala tudi Gorlinova (14 točk).

CSKA Moskva pokal L. Ronchetti

VITERBO — Moskovska ekipa CSKA je osvojila evropski pokal L. Ronchetti. Moskovčanke so v finalu v Viterbu premagale domače moštvo Bata s 76:64 (32:33).

Ob 50-letnici velikanke pod Poncami V Planici praznično

PLANICA — Dolina pod Poncami, zibelka smučarskih skokov, je povsem pripravljena, da sprejme najboljše skakalce sveta, specialiste za smučarske polete. Že teden dni

živi Planica v pričakovanju prazničnih dnevov 50-letnice skakalnega športa v Sloveniji. Tudi kolegi ljubljanske televizije praznujejo letos pomembno obletnico. 25-let je že, od kar so prvič prenašali skoke po televiziji. Prenovljeno skakalnice so uradno preizkusili v sredo s skokom nekdanjega jugoslovanskega skakalca Branka Dolharja. Dosegel je daljavo 112 metrov. Za njim so skočili še nekateri drugi skakalci. Največji daljavi sta dosegla Debelak 173 m in Lotrič 165.

Tudi včeraj je 10 jugoslovanskih skakalcev preizkusilo prenovljeno skakalnice. Najuspešnejši je bil Debelak s 158 m v drugi preizkušnji.

Medtem pa so skakalci, ki bodo nastopili danes na prvem uradnem treningu trenirali na 120-metrski skakalnici. V treh serijah je bilo opaziti izjemno sproščen trening, po kakovosti in daljavah pa sta vidno izstopala Vzhodni Nemec Weissflog in Finec Nykönen. O daljavah je težko govoriti, ker so nekajkrat spremenili dolžino naleta. Od Jugoslovancev sta skakala le Bajc in Mur. Zanju je bila to izbirna tekma za današnji nastop z drugimi jugoslovanskimi reprezentantji Žagarjem, Ulago, Dolarjem in Tepešem. Sicer pa so tu v Planici že vse reprezentance. Na čelu vseh sta svetovni prvak v poletih Vzhodni Nemec Oswald, ki meni, da polet do 190 metrov ne bi smel biti vprašanje, in svetovni rekordar Fi-nec Nykönen, ki je lani v Obersdorfu poletel 185 metrov, kar je doslej največja daljava na svetu.

Včeraj je bila slovesna otvoritev 8. SP v poletih. Slovesnosti so se udeležili številni družbenopolitični delavci, med katerimi tudi Stane Dolanc. (M. Šušteršič)

Smučanje: veleslalom za SP SVETOVA ODLIČNA DRUGA

LAKE PLACID — Jugoslovanska smučarka Mateja Svet je v veleslalomu za SP v Lake Placidu dosegla največji uspeh v ženskem jugoslovanskem smučanju. Osvojila je namreč drugo mesto za Američanko Diane Roffe in si tako prislužila 20 točk na lestvici za SP.

Najboljša Italijanka pa je bila Daniela Zini, ki je osvojila 16. mesto. Vrstni red veleslalomca: 1. Roffe (ZDA) 2'37"73; 2. Svet (Jug.) 2'37"87; 3. Kiehl (ZRN) 2'37"95; 4. Hächer (ZRN) 2'38"19; 5. M. Epple (ZRN) 2'38"19; 16. Zini (It.) 2'39"79.

Lestvica za SP: 1. Figini (Švi.) 259; 2. Örtli (Švi.) 211; 3. Walliser (Švi.) 197; 4. Kiehl (ZRN) 168; 5. Charvatova (ČSSR) 167.

Jugoslovanski nogometni pokal Olimpija izločena

V četrtfinalu jugoslovanskega nogometnega pokala je ljubljanska O-

limpija visoko izgubila v Novem Sadu proti Vojvodini z 0:3.

OSTALI IZIDI: Dinamo Zagreb - Hajduk 3:1; Partizan - C. zvezda 0:2; Iskra - Velež 2:1.

Italijan De Leva ostal evropski prvak

CESELLA (Genova) — Italijanski boksar Ciro De Leva je po točkah premagal Španca Jose Ignacia Martineza Antuneza in tako ohranil evropski naslov v petelinji kategoriji.

Žensko EP: sestavili skupini

VITERBO — Za žensko evropsko košarkarsko prvenstvo, ki bo od 8. do 15. septembra v Trevisu in Vicenzi, so sestavili skupini.

SKUPINA A: Bolgarija, Jugoslavija, ČSSR, Nizozemska, Romunija in Francija. SKUPINA B: SZ, Madžarska, Italija, Poljska, Belgija in Španija.

Nogomet: na tekmi Grčija-Italija Dokaj slaba predstava

Grčija — Italija 0:0

ATENE — V prijateljskem nogometnem srečanju v Atenah med Grčijo in Italijo se je nekaj več kot 10.000 gledalcev zelo dolgočasilo. Tekma je bila namreč zelo poprečna, obe ekipi sta v glavnem igrali na sredini igrišča, priložnosti za zadetek pa je bilo izredno malo. Skratka srečanje, ki ni koristilo ne domaćinom, ki se pripravljajo za nadaljevanje kvalifikacij za SP, še manj pa Italijanom, ki pilijo postavo in igro za nastope v Mehiki. Zanimivo pa je, da je bil italijanski zvezni trener Enzo Bearzot z igro svojih varovancev zadovoljen.

Italija je v tem srečanju igrala z naslednjo postavo: Tancredi, Bergomi, Cabrinini, Bagni, Vierchowod, Scirea, Conti, Tardelli (od 80. min. Dosena), Rossi (od 46. min. Giordano), Di Gennaro, Altobelli (od 72. min. Fanna).

Poraz mladih »azzurrov«

MONZA — V srečanju za evropski pokal reprezentanc pod 16. letom je Italija nepričakovano izgubila proti Portugalski z 0:1 (0:1). Mladi »azzurri« so s prikazano igro povsem razočarali.

B. Conti izključen kar za pet kol

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je kar za pet kol izključila nogometaša Rome Bruna Contija, za eno kolo pa: Brunija in Marangona (Verona), Bruscolottija (Napoli), Hernandezza (Ascoli) in Ostija (Atalanta). V B ligi so izključeni: za 3 kola Galli (Pisa) in Poli (Cagliari), za 2 koli Bongiorini (Varese) za 1 kolo Gabriele in Cravero (Cesena), Pacciocco (Lecce), in Perrone (Campobasso).

Nogometna zveza prireja tečaj

Deželni odbor nogometne zveze javlja, da bo od 6. do 25. maja tečaj za nogometne trenerje goriške in tržaške pokrajine. Tečaja se lahko udeležijo vsi, ki so vsaj 4 leta igrali nogomet. Prošnje je treba do 31. marca nasloviti na deželni odbor v Trstu.

Zaradi pomembnosti tečaja, je prav, da bi tudi naša nogometna društva bila prisotna na tem tečaju in s tem delno rešila tudi kadrovske in strokovne vprašanje.

totip

1. — prvi	1	X
drugi	X	1
2. — prvi	2	1
drugi	1	2
3. — prvi	X	2
drugi	1	X
4. — prvi	X	2
drugi	1	X
5. — prvi	X	2
drugi	2	1
6. — prvi	X	1
drugi	1	X

komentar trenerja mebla franka drasiča

Nismo še zreli za kakovostni skok

V soboto je še upanje splahnelo. Res je sicer, da matematično še nismo odrezani od prvih dveh mest, res je tudi, da s petimi zaporednimi zmagami lahko celo dosežemo prvo mesto, vendar so to le matematične možnosti, ki nimajo nič skupnega z realno stvarnostjo. Nemogoče je namreč, da ekipa, ki je bila na petih tekmah trikrat poražena, v nadaljevanju naenkrat korenito spremeni sistem igre, odnos do tekme, gotovost v lastne sposobnosti. Prav ta zadnji pogoj je najbrž popolnoma odpuščen v zadnjih tekmah in dosegel višek v soboto proti Nervesi.

V začetku tretjega seta je prišlo v naši ekipi do radikalnega preobrata. Zdelo se je, da so igralke s porazom v drugem setu že zgubile tekmo in se vdale v usodo, da je pač nasprotnik premočan. Nerazumljive napake so sledile napakam, nasprotnik je z lahkoto in brez naprezanja povedel z 10:0 in zaključil set s 15:3. Enako se je dogajalo v četrtem setu. Naj ne privede v zmoto, da smo izbojevali 8 točk. Prišlo so bolj zaradi napak nasprotnika, ki je že tako sproščeno igral, da je poskušal nove kombinacije na mreži, ki pa niso vedno uspele.

Kaj sedaj? Osebo ne morem očistiti svojim igralkam, da se ne potrudijo, da treningov ne jemljejo resno, da se ne natančno pripravljajo za tekmo. Odpovedale so se med letom tolikim stvarjem, ki mladega človeka zanimajo zato, da bi dosegle cilj, ki so si ga zastavile v začetku sezone. In vseeno nam ni uspelo.

Zaključki so lahko le tile: delo je

bilo zastavljeno v redu v vseh smislih: na vseh področjih, kar se tehničnega tiče, nisem opazil nobenih pomanjkljivosti. Mislim torej, da enostavno nismo še zreli za kakovostni skok v višjo kategorijo. Nekaj nam še manjka, kar se pridobi le z leti trdega dela in z evolucijo in zrelostjo tekmovalne ekipe. Morda smo letos le uspeli v nečem in sicer, da smo začrtali pot, po kateri lahko stopajo mlajše generacije, ki bodo v bodoče uspeli tam, kjer mi nismo. Sedaj je naša dolžnost, da vztrajamo do konca prvenstva in da dokažemo sebi in javnosti, da do velikega in pričakovanega uspeha nismo prišli, da pa smo ustvarili ekipo, ki igra dobro in vrhunsko odbojko in da smo s tem dali naš doprinos tistemu velikemu fenomenu, ki zajema danes naš zamejski šport: rast iz kvantitativnega v kvalitativni šport, rast iz povprečja v vrhunskost. Še pred nekaj leti je bila to le utopija, danes je realna stvarnost.

kratke domače vesti

Sklepno društveno tekmovanje SPDG

Ob koncu letošnje smučarske sezone, ki se je sicer pričela s precejšnjo zamudo, vendar je bila kljub temu nadvse uspešna, prireja Slovensko planinsko društvo v Gorici, tradicionalno društveno tekmovanje za člane. Tekmovanje bo na Nevejskem sedlu, 31. t.m. Društvo pa bo pripravilo ob tej priložnosti tudi smučarski izlet in poskrbelo za avtobusni prevoz. Kot je že običaj se bo tekmovanje končalo z družabnostjo, ki bo v domu Andreja Budala v Štandrežu. Prijave sprejemajo v trgovini Bavcon, v Carduccijski ulici, do vključno 20. t.m.

Športni mesec na Vrhu

Športni mesec na Vrhu se bliža sklepnemu delu. Prireditelji, člani športnega odseka KD Danica, so prejšnji večer pripravili tekmovanje v šahu, katerega se je udeležilo lepo število tekmovalcev. IZIDI: 1. Marcello Devetak, 2. Leopold Devetak, 3. Magda Vizenin, 4. Mavricij Černic, 5. Albino Fuser, 6. Ladi Devetak.

Po tem srečanju je stanje med Dolnjem in Gornjim Vrhom 5:3 v korist prvega. Jutri, v soboto, bo na vrsti otroški dan z igrkami za najmlajše. Prireditve se bo pričela ob 15. uri ob športnokulturnem središču. V istem kraju in ob isti uri pa bo v nedeljo moška in ženska odbojka ter tekmovanje v vlačanju vrvi.

Mladi doberdobski nogometaši trenirali

Med zimskim odmorom v mladinskih nogometnih prvenstvih so doberdobski fantje pridno trenirali pod vodstvom Evgena Ferfolje in dr. Boruta Spacala. V glavnem so vaje potekale v občinski telovadnici, v zadnjem času pa so odigrali dve prijateljski tekmi.

V prvi so se srečali z Vermeglianom in ga premagali s 6:4, v drugi pa so premagali San Marco iz Sessljana s 7:6.

Ta teden pa se bo pričel spomladanski del prvenstva. (M. P.)

Kolesarji Adrie na več dirkah

Konec tedna je bil izredno zanimiv za kolesarje Adrie, ki so se udeležili vrste dirk doma in v Jugoslaviji. Sandro Čok je med člani nastopil na otvoritveni progi dirk v Po-reču, kjer je zmagal Primož Cerin. Vremenske razmere, ki so bile izredno slabe, so zdesetkale tekmovalce iz Italije, Jugoslavije, Avstrije in ČS SR, saj jih je prispelo na cilj le 10 od 150, kolikor jih je bilo na startu. Po drugem krogu se je ustavil tudi lonjerski vozač Čok, ki pa se je izkazal naslednji dan v Pianzanu pri Trevisu, kjer je na krožni dirki zasedel v končnem sprintu 18. mesto. Potem ko je pred mesecem dni osvojil naslov deželnega prvaka v ciklokrosu, se je Cerasari, ki nastopa v kategoriji cikloamaterjev, odlično izkazal na nedeljski dirki pri Benetkah, kjer mu je v zaključnem naletu ušla končna zmaga. V nedeljo pa se bo v naši deželi pričela tudi sezona za juniorje, in sicer s klasično dirko Trst - Pordenon, na kateri bodo nastopili tudi mladi člani kranjske Save, ljubljanskih Roga in Astre ter Novega mesta. Start dirke bo ob 12.40 na Trgu Unità. (R. Pečar)

Šahovski turnir za osnovnošolce

Jutri bo v Borovem športnem centru tretje kolo šahovskega turnirja osnovnošolcev, veljavnega za osnovnošolsko olimpiado. V tem zadnjem dnevu tekmovanja bo padla odločitev o zmagovalcu na tem turnirju. Za ta naslov se namreč še vedno potegujejo štirje mladi šahisti, od teh dva s povsem enakimi možnostmi. Tekmovanje se bo začelo ob 15. uri.

obvestila

KOŠARKARSKI ODESK SZ BOR sporoča, da bo v ponedeljek, 18. t.m., ob 19. uri na stadionu »1. maja« seja odseka.

TERITORIALNI ODBOR ZSSDI ZA GORIŠKO in uprava Kulturnega doma vabita na športno-zabavno srečanje, ki bo v telovadnici Kulturnega doma v petek, 22. marca, ob 20.30. Na sporedu bodo razne spretnostne preizkušnje z nastopom skupin z Goriškega. Večer bo vodil Mito Trefalt z ljubljanske televizije.

Organizatorji obveščajo vse skupine, da bodo v nedeljo od 9.30 dalje lahko trenirali v telovadnici doma.

ŠD MLADINA KRIŽ prireja v nedeljo, 17. t. m., avtobusni izlet na Matajur ob priliki smučarskega zamejskega prvenstva. Vpisovanje v Domu A. Sirk še danes, 15. t.m., za izlet.

ATLETSKA ŠOLA SZ BOR obvešča, da so treningi vsak torek ob 16.30 in petek ob 18. uri na stadionu »1. maja«. Vabljeni so otroci 4. in 5. razreda osnovnih šol ter 1. razreda nižjih srednjih šol.

danes igra za vas

Robert Devetak

Robert Devetak (letnik 1963) je v naših smučarskih krogih prav dobro znan. Je tajnik in vaditelj meddruštvene zamejske smučarske tekmovalne ekipe (MZSTE). Smuča že od šestega leta, bolj kot pa agonizem ga je vedno zanimala pedagoška plat smučarja, tako da je pred kratkim v Sloveniji opravil smučarski izpit za vaditelje. Robert Devetak je študent tretjega letnika ekonomske fakultete v Trstu, bavi pa se je tudi s košarko in judojem. Prejšnji teden je Marko Kralj pravilno napovedal osem rezultatov na 12 možnih.

totocalcio

Ascoli - Como	X
Cremonese - Lazio	1 X
Fiorentina - Verona	X
Inter - Milan	2
Napoli - Atalanta	X 1
Roma - Juventus	X
Torino - Sampdoria	1 X 2
Udinese - Avellino	1 X
Bari - Cagliari	1
Sambenedettese - Genoa	X
Triestina - Bologna	1
LR Vicenza - Reggiana	1 X
Aesernia - Ischia I.	1 X 2

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; prednaročnina do 28. 2. 85 80.000 lir. V SFRJ številka 25.00 din, naročnina za zabeleznike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Postni tekoči račun za Italijo

Založništvo: tržaški tisk, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361

ADIT - DZS 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delovnih: trgovski 1 modul (sir. 1 st. viš. 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Moli oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20% IVA 18%. Osmrtine, zahvale in sožalja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah: SPI.

primorski dnevnik

15. marca 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Varnostni svet OZN obsodil Južno Afriko

NEW YORK — Varnostni svet OZN je soglasno sprejel resolucijo, ki obsoja južnoafriški režim zaradi pobijanja temnopoltih, ki se bori proti johannesburški rasistični politiki. Zanimivo je, da je pri glasovanju o resoluciji prevladovalo popolno soglasje, kar se malokrat zgodi, še bolj pa dejstvo, da so resolucijo podprle tudi ZDA in s tem prvič glasovale za listino, ki je uperje na proti Južni Afriki.

Resolucija odločno obsoja tudi aretacije številnih pripadnikov »demokratske enotne fronte« (UDF) in drugih organizacij, ki si prizadevajo za odpravo apartheida, razen tega zahteva od južnoafriškega režima takojšnjo in brezpogojno izpustitev političnih zapornikov in priprtih oseb, med njimi tudi Nelsona Mandele, ki je simbol temnopoltega odporništva in sedi v ječi že 23 let. Nazadnje poziva resolucija južnoafriško vladavino, naj umakne obtožbo veleizdaje proti šestnajstim temnopoltim in azijskim disidentom, ki bi morali na zatožni klop konec tega meseca.

Južnoafriške oblasti so na resolucijo ostro reagirale in hudo kritizirale Ameriko, ker jo je podprla.

Britanska tajna služba je nadzirala levičarje

LONDON — Ne samo z italijanskimi, tudi z britanskimi tajnimi službami ne gre kot po olju. Sicer z bistveno razliko, da na Otoku pridejo nepravilnosti kmalu na dan in ne po desetih letih, kot se dogaja v Italiji.

O tajni službi MI-5 je bil govor med vročo razpravo v britanskem parlamentu, kjer je notranji minister Leon Brittan sporočil, da bo delovanje protiočveščevalne službe preverjala preiskovalna policija Scotland Yard in da bo o morebitnih sodnih postopkih odločal glavni državni tožilec. Poslanska zbornica je nato odobrila pravila v zvezi s telefonskim prisluškovanjem. V bistvu jih še dovoljuje, za prekrške pa so predvidene visoke kazni. MI-5 je namreč bila med neko televizijsko oddajo obtožena, da je sistematično nadzirala levičarske sindikaliste (med drugim tudi leaderja rudarjev Arthurja Scargilla) in aktiviste protijedrskih in pacifističnih gibanj. Obtožbe je utemeljeval bivši agent tajne službe.

V debati je laburist Tony Benn obtožil tudi bivšega ministrskega predsednika Wilsona, da je močno okrepil dejavnost tajne službe posebno v nadziranju komunističnih krogov.

Kratke od tod in tam

□ BAHIA BLANCA — V tem pristaniškem mestu 600 kilometrov južno od Buenos Airesa je predvčerašnjim eksplodiral luški silos. V nesreči je bilo ubitih sedem delavcev, ranjenih pa 25, in to pretežno zaradi hudega požara, ki je sledil eksploziji. Ta je nastala, kot so povedali preiskovalci, zaradi čezmerne koncentracije plina v silosu. Takrat je v neposredni bližini slednjega bilo zaposlenih 150 do 200 pristanišnikov.

□ BUENOS AIRES — Dnevnik »Amiyo Financiero« je objavil vest, po kateri naj bi se 54-letna Peronova vdova Isabelita čez tri mesece drugič omožila, in to s petičnim španskim podjetnikom, grofom Ruizom de la Nieva. Časopis je dal razumeti, da bi to pomenilo hud simboličen udarec justiciizmu, kolikor bi poroka dokončno izbrisala Peronovo ime. Sicer pa peronisti zanikajo verodostojnost novice.

□ PARIZ — V tovarni dinamita v Ablonu na francoskem severu je zaradi kemične reakcije pri nerodnem ravnanju z nitroglicerinom nastala huda eksplozija. Ob življenje je bilo troje delavcev, nadaljnjih pet uslužbencev pa je bilo huje opečenih.

□ NEW DELHI — V Ahmedabadu, glavnem mestu indijske zvezne države Gujarat, je umrlo najmanj 20 oseb, ker so pile nezakonito destilirani liker na osnovi metilnega alkohola. Več sto drugih leži v bolnišnici zaradi hudih želodčnih in siceršnjih notranjih poškodb. Indijci ga radi srkajo, ker pa so likerji dragi, je zelo razpaseno destiliranje na skrito.

Nov oklopni vlak za kraljevo družino

LONDON — Britanska vlada je za kraljevo družino naročila nov oklopni vlak, ki bo kraljico Elizabeto varoval tudi pred raketi, bombami in brzostrelkami. Zgradili ga bodo v štirih letih, stal pa bo skoraj 17 milijard lir. Sklep je povzročil v Veliki Britaniji vroče polemike, nekateri laburisti so o njem celo rekli, da je prava klofuta revnemu sloju.

Vlak bo sestavljen iz 13 vagonov, opremljen pa bo z najsoodobnejšimi varnostnimi napravami, kot so notranja televizijska mreža, rezerve kisika in sistem infrardečih žarkov.

Baski proti terorizmu

MADRID — Baskovska deželna vlada je sprejela resolucijo, v kateri zavzema izredno ostro stališče do terorizma: »Boj proti nasilju v Euzkadiju je stvar vseh in odgovor na nasilje je postal problem osebnega dostojanstva«. Resolucija pomeni pravo prelomnico za upravitelje Baskije in za člane »baskovske nacionalistične stranke«, kateri baskovski oblastniki po večini pripadajo.

Temu je verjetno botroval nedavni uboj podpolkovnika Carlosa Diaza Arcoche, ki je bil obenem častnik španske vojske in poveljnik avtonomne baskovske policije, čeprav je vojaško krilo organizacije ETA ob uradnem prevzetju odgovornosti za umor poudarilo, da je atentat bil zamišljen le kot napad na špansko vojsko.

Omenjena resolucija poudarja, da terorizem prizadeja hudo škodo baskovskemu gospodarstvu in družbenemu tkivu v celem, z druge strani pa ne pomaga Euzkadiju do večje avtonomije, temveč ustrezna prizadevanja celo zavira. Nacionalistična stranka Baskov in krajevni socialisti so dosegli sporazum o sodelovanju, ki naj postopoma zatre terorizem.

48 milijonov narkomanov

BARI — Po podatki Svetovne zdravstvene organizacije je na svetu že več kot 48 milijonov uživalcev mamil. Pojav je torej svetovne razsežnosti in nujno je treba najti ustrezne rešitve, če nečemo, da bodo vse mlade generacije pod vplivom mamil. Tako je poudaril predstavnik SZO Di Gennaro na mednarodnem kongresu o vprašanju mamil, ki sta ga priredili prejšnje dni v Bariju ministrstvu za delo in zdravstvo.

Toda po kakšni poti iz sveta opoja? »Potrebno je, da se vse družbene komponente aktivno zavzamejo za boj proti mamilom,« je dejal Di Gennaro in omenil primer Kitajske, kjer je pred leti bilo 15 milijonov narkomanov. Kitajski politiki so reagirali zelo trdo: najprej so sprožili oster boj proti razpečevalcem, pozneje pa so aktivizirali pomoč v skupnosti. Psihiatričnih bolnišnic na Kitajskem praktično ni več, služba za pomoč narkomanom je teritorialna in v bistvu je določena skupnost, ki si prevzame skrb nad bolnikom. Samo s pomočjo vseh se lahko presekajo verige, v katere je vpet narkoman. Brez tega, je dejal Di Gennaro, ni uspeha.

Italijani ne zaupajo v moč pravice

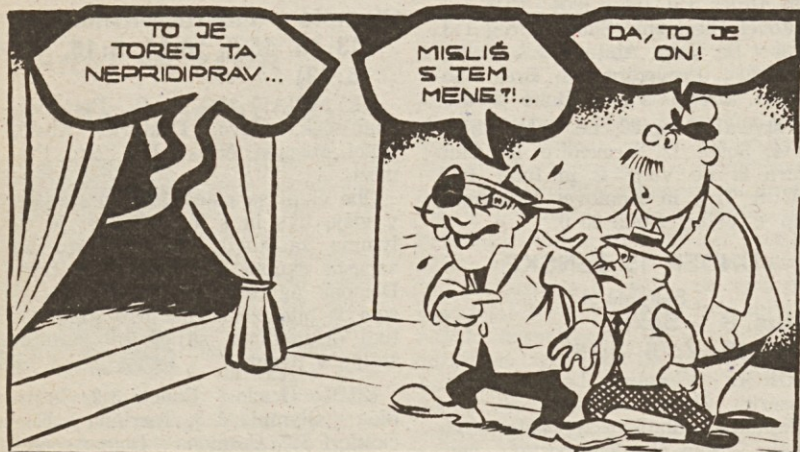
RIM — Italijani nimajo veliko zaupanja v pravico in v sodnike. Tako izhaja iz ankete, ki jo bodo predstavili v nedeljo v oddaji »Mixerstara« na drugi televizijski mreži. Na vprašanje, če zaupajo v italijansko sodstvo, je 56 odst. anketirancev odgovorilo, da ne.

O korupciji je več kot dve tretjini menilo, da se je v zadnjih letih močno razširila, 56 odst. je tudi prepričanih, da je del sodnikov podvržen pritiskom strank in oblastvenih krogov. Zanimivi so tudi odgovori glede odgovornosti sodnikov: 80 odst. anketirancev je prepričanih, da bi morali za svoje napake odgovarjati kot drugi državljani, 53 odst. pa bi hotelo, da bi njihovo delo nadzoroval parlament.

M. Muster:

29.

ČIKAGO

S ponarejanjem listin omogočali priseljevanje nacistov v Ameriko

NEW YORK — Splošno je znano, da je brž po koncu druge svetovne vojne pripotovalo v Združene države Amerike na desetine nemških znanstvenikov. Najbolj znan med njimi je nedvomno Wernher von Braun, ki je ustvaril podlago ameriškemu programu vesoljskih raziskav, še poprej pa v Hitlerjevem Reichu bistveno prispeval k izdelavi in izpopolnitvi raket V-2. Bolj malo pa je domači in deloma mednarodni javnosti znano, da so bili nemški znanstveniki, ki so pribežali v ZDA, v veliki meri tudi vojni zločinci.

Še manj pa je bilo doslej znano, da so Američani tem dovolili vstop v ZDA na protizakonit način in v brk

ukazu tedanjega predsednika Trumana, da nacističnim zločincem ne gre omogočiti prihoda na ameriško ozemlje. Za to pristojni funkcionarji so dosjeje o nacističnih znanstvenikih lepo po svoje prikrojili in deloma celo uničili, tako da iz uradne dokumentacije ni bilo razvidno, kaj vse so bili prišliki počeli nad nedolžnim prebivalstvom v Evropi.

O tem se je sicer že leta in leta govorilo, toda dokazov ni bilo. No, dokazi so zdaj tu, objavila pa jih je časnikarka in producentka dokumentarcev Linda Hunt v mesečnem biltenu ameriških znanstvenikov, ki se bavijo z jedrskimi problemi (bilten izdaja Educational Science of Nu-

clear Science). Huntova je priobčila podatke iz tajnih listin, do katerih je prišla v smislu zakona Freedom of information act, ki dovoljuje dostop do gradiva tajnih obveščevalnih služb.

Vzporedno preiskavo o zadevi je izpeljal potem New York Times in izrečno zapisal: »Mnogi od nemških znanstvenikov, ki so po koncu druge vojne prispeli v Ameriko, so bili za krknjeni nacisti in vpleteni v strahovite poskuse na ljudeh. Ameriške oblasti so to prav dobro vedele.«

Med znanstvenike, ki jim je bilo treba »prikrojiti« dosje, da so smeli v ZDA, sodi tudi že gori omenjeni von Braun.

SZ in Francija osnovali vesoljski »projekt gama«

MOSKVA — Sovjetski in francoski znanstveniki bodo skušali z združenimi močmi razodeti skrivnosti kozmičnega izžarevanja. V ta namen bodo izstrelili v vesolje opazovalno postajo, ki bo krožila okoli Zemlje 350 kilometrov visoko in bo opremljena z velikim teleskopom za gama žarke. Vest so sporočila moskovska »Izvestija«, ki pa niso javila datuma izstrelitve postaje.

Tej so nadedli naziv »projekt gama«. Njena osnovna naloga bo najti odgovor na vprašanje, od kod izvirajo kozmični žarki, kje nastajajo snopi visoko naelektrinih »ceestic«, ki neprestano bombardirajo naš planet. Raziskovalci se nadejajo, da jim bo vesoljski observatorij zarisal verno »sliko nebas«.

Dosedanji podatki, ki so jih učenjaki prejeli od umetnih satelitov in posebnih balonov, so pokazali, da gama žarki — podobno kot žarki X, toda v manjši valovni dolžini — prihajajo iz sila oddaljenih predelov vseмира; o njihovem izvoru je torej nekaj že znane, še več pa neznanega.

»Projekt gama« bo posebne vrste ladjica, na kateri bo za dve toni znanstvenih aparatov in opreme, tako poleg omenjenega gama-teleskopa še manjši gama-teleskop pa še teleskop za žarke X. Opazovalnica bo pošiljala na Zemljo podatke večkrat dnevno.

Francosko-sovjetsko sodelovanje na področju vesoljskih raziskav se je začelo leta 1966. Francija je Sovjetski zvezi glavni partner v načrtu za raziskovanje Venere in Halleyevega kometa »Vega«. Junija 1982 je francoski kozmonavt Jean Louis Chretien kot prvi državljani nesocijalistične države in prvi zahodni Evropejec poletel v vesolje s sovjetsko ladjico »sojuz T-6«.

Pošta tu in tam

LONDON — Britanska poštna uprava je izdala priročnik, ki natanko navaja, kakšne poštne pošiljke smeš in kakšnih ne smeš nasloviti prijatelju, znanцу ali sorodniku v tej in oni državi. Publikacija ni le koristna, ampak tudi sila zanimiva. Poglejmo, kaj v njej piše.

Večina držav na svetu ne sprejme na lastna tla pošiljk orožja in mamil (kar ni nič čudnega), a tudi ne nakita in denarja. Birmanska pošta bo na primer brez nadaljnega preusmerila nazaj pošiljateljju vsak predmet, na katerem je morebiti upodobljen bankovec, tako tudi, recimo, lep namizni prt, ki ga pokloniš komu v Burmi za darilo, pa je okrašen s podobo funta šterlinga, namesto s kakšnim cvetličnim motivom.

Mnoge države sploh ne sprejemajo nobene vrste literature, češ da gre za prevaratiško čtivo, čisto pa niti živeža. V Sovjetsko zvezo ne smeš poslati svežega sadja, sira, kruha in žvečilnega gumija. Bolgari ravno tako nočejo chewing-guma, a niti odev in posteljnine. Ameriški žvečilni gumi nima vstopa niti v Afganistan, kjer so tudi sicer zelo strogi, saj prepovedujejo vnašanje pepelnikov, koledarjev, dopisnic, makaronov, zelenjave v kisu in umetnega cvetja.

Franci se prav tako ne šaljijo: gorje, če jim pošlješ glasbilo, kozmetičen pripravek in kakršnokoli družabno igrico. V sosednem Iraku so močno proti daljnogledom, barvilom za lase in celo otroškim gumijastim balončkom. Avstralija se protivi rabljenim preprogam, a Fidži se otresa ponošenih oblačil in nožev na vzmet.

Nigeriji ne dišijo poštne pošiljke z živimi živalmi, Kenija ne mara japonskih brikskih čopičev, Ekvador se upira slamnatim klobukom, Peru se otepa igralnih kart, a Somalija spolnih dražil, medtem ko v Ljudsko demokratično republiko Korejo sploh ne smeš pošiljati paketov, ampak le pisma.